

SREDNJA TEHNIŠKA ŠOLA KOPER
Koper, Šmarska cesta 4e

NAČRT OCENJEVANJA ZNANJA (NOZ)

AKTIV DRUŽBOSLOVJA

Šolsko leto 2026/2027

Vodja aktiva:
Siniša Krt

Ravnatelj:
Iztok Drožina

Koper, avgust 2026

Načrt ocenjevanja znanja velja za programe:

- Srednjega splošnega izobraževanja:
 - Tehniška gimnazija
- Srednjega strokovnega izobraževanja (SSI):
 - Strojni tehnik
- Poklicno-tehniškega izobraževanja (PTI):
 - Tehnik računalništva
 - Strojni tehnik
 - Tehnik mehatronike
- Srednjega poklicnega izobraževanja:
 - Avtoserviser
 - Frizer
 - Inštalater strojnih instalacij
 - Mehatronik
 - Računalnikar
- Nižje poklicno izobraževanje:
 - Pomočnik v tehnoloških procesih

Načini ocenjevanja med šolskim letom

Predmet/modul/ vsebinski sklop	Program	Načini ocenjevanja (pisno, ustno, program, dnevnik, vaje, seminarska naloga)
Zgodovina	tehniška gimnazija	Ustno in pisno (1x ustno in 1x pisno na ocenjevalno obdobje) – po želji dijaka možna tudi seminarska naloga za dodatno oceno.
	SSI	Ustno in pisno (na ocenjevalno obdobje) - po želji dijaka možna tudi seminarska naloga za dodatno oceno.
	PTI	Najmanj ena obvezna ocena, in sicer ustna. Možna je tudi seminarska naloga za dodatno oceno.

Družboslovje	SPI - prvi letnik, NPI - prvi letnik	ustna in pisna ocena na ocenjevalno obdobje (NPI 2 ustni oceni na ocenjevalno obdobje) in/ali ocenitev samostojnega dela - po želji dijaka možna tudi seminarska naloga za dodatno oceno.
	SPI - drugi letnik,	Ustna in pisna ocena v prvem ocenjevalnem obdobju, v drugem ocenjevalnem obdobju je obvezna 1 ustna ocena, po želji dijaka možna tudi seminarska naloga za dodatno oceno ali pisna ocena.
	NPI- drugi letnik	Ustna ocena v prvem ocenjevalnem obdobju, v drugem ocenjevalnem obdobju je obvezna 1 ustna in 1 pisna ocena, možna je tudi ocenitev samostojnega dela, po želji dijaka možna tudi seminarska naloga za dodatno oceno
Sociologija	SSI - 2.letnik	Ustna in pisna ocena na ocenjevalno obdobje, po želji dijaka možna tudi seminarska naloga za dodatno oceno.
	PTI - 4. letnik	Najmanj ena obvezna ocena, in sicer ustna. Možna je tudi seminarska naloga za dodatno oceno.
	tehniška gimnazija	Ustna in pisna ocena na ocenjevalno obdobje - po želji dijaka možna tudi seminarska naloga za dodatno oceno.
Geografija	tehniška gimnazija	Ustno in pisno (1x ustno in 1x pisno na ocenjevalno obdobje), seminarska naloga s predstavitvijo ali projektno delo s predstavitvijo.
	SSI - 2. letnik	Ustno in pisno (na ocenjevalno obdobje) - po želji dijaka možna tudi seminarska naloga za dodatno oceno ali projektno delo s predstavitvijo.
	PTI - 4. letnik	Najmanj ena obvezna ocena, in sicer ustna. Možna je tudi seminarska naloga za dodatno oceno ali projektno delo.
Poslovanje in organizacija	SSI, PTI	Ustno, izdelek oz. storitev z zagovorom.
Organizacija in poslovanje	SPI	Izdelek oz. storitev z zagovorom.

Podjetništvo v stroki	SPI	Izdelek oz. storitev z zagovorom.
Poslovna komunikacija	SPI	Izdelek oz. storitev z zagovorom.
Komunikacija	SPI	Izdelek oz. storitev z zagovorom.
OIV Podjetništvo	GIM	Aktivnost in avtentičnost nalog (načrtujejo, izvedejo, reflektirajo).
OIV vsebine s projektnim delom	GIM	Aktivnost in avtentičnost nalog (načrtujejo, izvedejo, reflektirajo).
Aktivno državljanstvo	GIM, SPI	Aktivnost in avtentičnost nalog (načrtujejo, izvedejo, reflektirajo).
Likovna umetnost	GIM	Izdelek. Pisno.
Umetnost	SSI, SPI, PTI	Izdelek oziroma storitev in zagovor.
Psihologija	GIM	Ustno, pisno, seminarska naloga z zagovorom

Načini ocenjevanja med šolskim letom:

- ustno,
- pisno,
- seminarske naloge, referati, izdelki, govornih nastop.

Ob pozitivni oceni iz seminarske naloge bo moral dijak pridobiti pozitivno oceno tudi pri ustnem in pisnem ocenjevanju. Vse pridobljene ocene bodo enakovredno vrednotene.

Če dijak ne bo dosegel minimalnega standarda znanj v posameznem ocenjevalnem obdobju, bomo po dogovoru z njim določili datum in načine ocenjevanja pri prvi uri po ocenjevalni konferenci, ko bo dijak prisoten pri uri.

Merila ocenjevanja med šolskim letom

Merila ustnega ocenjevanja

Ocena	Kriterij ocenjevanja
Neocenjeno (NOC)	Dijak ni pristopil k ustnemu ocenjevanju.
Nezadostno (1)	Nezadostno dobi dijak, ki ne pozna snovi, ne odgovarja na vprašanja, ne sodeluje in podobno.

Zadostno (2)	Za oceno zadostno je potrebno pravilno oblikovati odgovore, ponoviti podano snov, poznati osnovne pojme, dejstva in definicije obravnavane snovi.
Dobro (3)	Za oceno dobro zna dijak smiselno razložiti snov; pozna osnovne pojme, definicije in dogodke.
Prav dobro (4)	Za oceno prav dobro zna dijak s samostojnim logičnim razmišljanjem razložiti snov in problematiko.
Odlično (5)	Za oceno odlično mora dijak, poleg poznavanja snovi in lastnega utemeljevanja, smiselno povezovati, interpretirati in primerjati obravnavano snov z predhodnim znanjem - tudi pridobljenim pri drugih oz. sorodnih predmetih.

Merila pisnega ocenjevanja

Pri pisnem ocenjevanju dijake seznanimo s kriteriji, kjer seštevek točk predstavimo z odstotki:

- 0 – 49 %..... 1 (nezadostno)
- 50 – 62 %..... 2 (zadostno)
- 63 – 74 %..... 3 (dobro)
- 75 – 88 %..... 4 (prav dobro)
- 89 – 100 %..... 5 (odlično)

V primeru, da dijak ne bo dosegel minimalnega standarda znanj, bo popravljaj ocenjevalno obdobje. Z dijaki se bomo dogovorili o načinu preverjanja in ocenjevanja (pisno ali ustno).

Merila ocenjevanja seminarских nalog, referatov, izdelkov

Merila ocenjevanja izdelka

Ocena	Kriterij ocenjevanja
Neocenjeno (NOC)	Dijak izdelka ne izdelava oziroma ga ne odda pravočasno.
Nezadostno (1)	Izdelek ne dosega minimalnega standarda, določenega pri pouku; ni izdelan v skladu z navodili za izdelavo; obstaja utemeljen sum, da ga dijak ni izdelal samostojno; dijak kljub dodatnim pojasnilom učitelja, ne razume navodil in ne ve kaj mora narediti.
Zadostno (2)	Izdelek ni narejen prav po navodilih, vendar je dokončan in vsebuje vsaj postopke, s katerimi izkaže minimalne standarde znanja.
Dobro (3)	Izdelek je narejen po navodilih vendar nenatančno, z nekaj napakami, ki pa niso večje strokovne napake.
Prav dobro (4)	Izdelek je narejen po navodilih vendar ni povsem natančen, z nekaterimi manjšimi napakami.
Odlično (5)	Izdelek je narejen po navodilih natančno in brez napak. Vsebuje vse elemente.

Merila ocenjevanja seminarских nalog in zagovor oziroma predstavitev naloge

Ocena	KRITERIJ OCENJEVANJA	
	PISNI IZDELEK (tehnični pogoji, obseg, vsebina in viri)	USTNI ZAGOVOR (predstavitve)
Neocenjeno (NOC)	Dijak naloge ne izdelava oziroma je ne odda pravočasno.	Nima predstavitve.

Nezadostno (1)	Naloga ne dosega minimalnega standarda, določenega pri pouku; ni pripravljena v skladu z navodili za izdelavo, ne dosega minimalnega števila strani ali pa je prepisana/umetno generirana. Brez navedbe virov. Struktura je zmedena, vsebina je napačna ali povsem površna.	Dijak ne pozna vsebine lastne naloge. Na osnovna vprašanja ne zna odgovoriti. Zelo površno predstavi seminarsko nalogo ali ta ni njegovo delo. Ne zagovarja oziroma ne predstavi seminarske naloge.
Zadostno (2)	Naloga komaj dosega minimalno število strani (s povečavo pisave, večjim razmikom, ampak brez slik). Tema je obdelana površno (le Wikipedia). Naloga je povprečna, večinoma ne izvirna, jezikovno in slogovno šibka, neprepričljiva, oblikovana klišejsko, brez analitičnih prvin, pokaže malo teoretičnega znanja; izbrani problem ni zahteven, poznavanje snovi ni dovolj zanesljivo, oblikovanje je skromno	Površno predstavi seminarsko nalogo oziroma površno zagovarja. Dijak predstavitev ne zna izvesti brez branja z lista ali prosojnic. Na vprašanja odgovarja negotovo, vendar dokaže, da je nalogo prebral in jo vsaj osnovno razume.
Dobro (3)	Obseg je v mejah zahtevanega (minimalno število strani je doseženo s primerno gostoto besedila). Korektna struktura (uvod, jedro, zaključek). Uporabljenih je več virov, ki so pravilno navedeni. Naloga je deloma izvirna, jezikovno in slogovno povprečna, a brez večjih napak, ne povsem prepričljiva. Pokaže poznavanje literature in teme, ki se je vsaj poskuša lotiti problemsko; ima malo prvin razpravljanja, primerjanja, utemeljevanja in vrednotenja.	Dobro pripravi predstavitev seminarske naloge oziroma zagovor. Določene zadeve zna dijak samostojno pojasniti. Predstavitev je tekoča, dijak uporablja oporne točke. Na vprašanja odgovori pravilno, a potrebuje kakšno usmerjanje oziroma podvprašanje.
Prav dobro (4)	Obseg je povsem ustrezen in zapolnjen s kakovostnim besedilom (brez umetnega raztegovanja). Opazno je samostojno razmišljanje. Viri so bogati in pravilno citirani. Jezikovno in tehnično skoraj brez napak. Naloga ni povsem izvirna, a je večinoma prepričljiva, s problemsko	Dobro predstavi - sledi tudi kakšna razlaga. Nastop je suveren in jasen. Dijak brez težav odgovarja na vprašanja in zna argumentirati svoje ugotovitve in stališča ter

	obravnavo. Vsebuje prvine primerjanja, utemeljevanja, vrednotenja, pokaže več kakor le osnovno teoretično znanja. Oblikovana je pravilno.	povezati temo seminarske naloge s snovjo pri pouku.
Odlično (5)	Naloga je povsem izvirna, jezikovno in slogovno kakovostna, skoraj brez napak, prepričljiva, s problemsko obravnavo; ima dovolj prvin razpravljanja, primerjanja, utemeljevanja, vrednotenja, pokaže dijakovo široko teoretično znanje in bogate razglede po literature. Obseg je v celoti izpolnjen ali celo presežen zaradi bogate vsebine in prilog. Poglobljen izdelek z lastno analizo ali zaključki. Strokovni jezik, oblikovanje je brezhibno in povsem po navodilih.	Seminarsko predstavi (zagovarja) z vmesnimi razlagami in pojasnili. Smiselno in suvereno odgovarja tudi na zastavljena vprašanja sošolcev ali učitelja. Profesionalen nastop. Dijak snov popolnoma obvlada, z lahkoto povezuje znanje in suvereno odgovarja na zahtevna vprašanja. Z lahkoto povezuje znanje z različnih področij in pokaže globoko razumevanje problematike.

Načini in merila ocenjevanja pri dopolnilnih, predmetnih, popravnih izpitih

Dopolnilni, predmetni in popravni izpiti bodo potekali ustno. Dijak bo imel pravico enkrat zamenjati listek z vprašanji

Pri ustnem izpitu bo pripravljenih vsaj pet izpitnih listkov več kot je dijakov, ki opravljajo izpit.

Merila ustnega ocenjevanja pri dopolnilnih, predmetnih, popravnih izpitih:

Ocena	Kriterij ocenjevanja
Neocenjeno (NOC)	Dijak ni pristopil k ustnemu ocenjevanju.
Nezadostno (1)	Nezadostno dobi dijak, ki ne pozna snovi, ne odgovarja na vprašanja, ne sodeluje in podobno.

Zadostno (2)	Za oceno zadostno je potrebno pravilno oblikovati odgovore, ponoviti podano snov, poznati osnovne pojme, dejstva in definicije obravnavane snovi.
Dobro (3)	Za oceno dobro zna dijak smiselno razložiti snov; pozna osnovne pojme, definicije in dogodke.
Prav dobro (4)	Za oceno prav dobro zna dijak s samostojnim logičnim razmišljanjem razložiti snov in problematiko.
Odlično (5)	Za oceno odlično mora dijak, poleg poznavanja snovi in lastnega utemeljevanja, smiselno povezovati, interpretirati in primerjati obravnavano snov z predhodnim znanjem - tudi pridobljenim pri drugih oz. sorodnih predmetih.

Načrt ocenjevanja znanja za posamezno predmetno področje:

GEOGRAFIJA:

Predmet	1. konferenca	2. konferenca	Obvezni način ocenjevanja	Neobvezni način ocenjevanja
Geografija gimnazija: 1. Ag, 1. Bg 2. Ag,	2 oceni	2 oceni	ustno, pisno,	seminarska naloga, projektna naloga
Geografija SSI: 2. A, 2. B	2 oceni	2 oceni	ustno, pisno	seminarska naloga projektna naloga

Geografija PTI: 4.Bms 4. Br	1 ocena /	/	ustno	seminarska naloga ali predstavitev
		1 ocena	ustno	seminarska naloga ali predstavitev

ZGODOVINA:

Predmet	1. konferenca	2. konferenca	Obvezni način ocenjevanja	Neobvezni način ocenjevanja
Zgodovina SSI: 1. A, 1. B	2 oceni	2 oceni	ustno, pisno	seminarska naloga
Zgodovina PTI: 4. Br	/	1 ocena	ustno	pisno, seminarska naloga
4. Bms	1 ocena	/	ustno	pisno, seminarska naloga
Zgodovina gimnazija: 1. Ag, 1. Bg, 2. Ag, 2. Bg 3. Ag, 4. Ag, 4. Bg (MAT)	2 oceni	2 oceni	ustno, pisno	seminarska naloga

SOCIOLOGIJA:

Predmet	1.konferenca	2. konferenca	Obvezni način ocenjevanja	Neobvezni način ocenjevanja
Sociologija gimnazija: 2. Ag, 2. Bg	2 oceni	2 oceni	ustno, pisno	seminarska naloga
Sociologija SSI: 2. A, 2.B	2 oceni	2 oceni	ustno, pisno	seminarska naloga
Sociologija PTI: 4. Br, 4. Bms	/	1 ocena	ustno	seminarska naloga

PSIHOLOGIJA:

Predmet	1. konferenca	2. konferenca	Obvezni način ocenjevanja	Neobvezni način ocenjevanja
Psihologija: 3.Ag	2 oceni	3 ocene	ustno, pisno	seminarska naloga

DRUŽBOSLOVJE:

Predmet	1. konferenca	2. konferenca	Obvezni način ocenjevanja	Neobvezni način ocenjevanja
Družboslovje SPI: 1.C, 1.E, 1.Ča, 1.Čb, <u>1.Fa</u> , <u>1.Fb</u> , 1.D	2 oceni	2 oceni	ustno	pisno ocenjevanje, seminarska naloga, govorni nastop, ocenitev del narejenih v šoli
Družboslovje SPI: 2. C, 2. ČEa, 2. Fa, 2.EbFb, 2.D	2 oceni	1 ocena	ustno	
Družboslovje NPI: 1.G 2. G	2 oceni	2 oceni	ustno	seminarska naloga, govorni nastop, ocenitev del v šoli
	1 ocena	2 oceni	ustno	

UMETNOST, LIKOVNA UMETNOST:

Predmet	1. konferenca	2. konferenca	Obvezni način ocenjevanja	Neobvezni način ocenjevanja
Likovna umetnost, umetnost (tehniška gimnazija, strojni tehnik): 1.Ag, 1.Bg, 3.A, 3.B	2 oceni	2 oceni	izdelek	Pisno
Umetnost PTI: 4.Bms	2 oceni	/	izdelek	
4. Br	/	2 oceni	izdelek	
Umetnost SPI: 1.D, 1.E, 1.Fb	2 oceni	/	izdelek	
1. C, 1. Ča, 1.Čb, 1.Fa	/	2 oceni	izdelek	

ORGANIZACIJA IN POSLOVANJE, POSLOVANJE IN ORGANIZACIJA,
KOMUNICIRANJE, AKTIVNO DRŽAVLJANSTVO:

Predmet	1. konferenca	2. konferenca	Obvezni način ocenjevanja	Neobvezni način ocenjevanja
Organizacija in poslovanje SPI: 3.Ca, , 3.D 3.E, 3.Cb	1 ocena /	/ 1 ocena	izdelek z zagovorom	zagovor
Poslovanje in organizacija SSI, PTI: 3. A, 3.B, 5. Bs	1 ocena	1 ocena	Ustno, izdelek z zagovorom	zagovor
Komuniciranje SPI: 1.C, 3.Ča, 3.Čb	/	1 ocena	izdelek z zagovorom	zagovor seminarske naloge.
Poslovna komunikacija SPI: 1.Fa, 1.Fb	1 ocena	/	izdelek z zagovorom	zagovor seminarske naloge.
Podjetništvo v stroki SPI: 3.Fa	1 ocena /	/ 1 ocena	izdelek z zagovorom	zagovor seminarske naloge

3.Fb				
Aktivno državljanstvo SPI: 2.ČEa	aktivna prisotnost pri pouku	aktivna prisotnost pri pouku	Doseganje standardov znanja se ugotavlja pri aktivnostih in avtentičnih nalogah dijakov, ki jih načrtujejo, izvedejo in reflektirajo.	zagovor seminarske naloge
Aktivno državljanstvo GIM: 3.Ag	aktivna prisotnost pri pouku	aktivna prisotnost pri pouku	Doseganje standardov znanja se ugotavlja pri aktivnostih in avtentičnih nalogah dijakov, ki jih načrtujejo, izvedejo in reflektirajo.	zagovor seminarske naloge
OIV-Podjetništvo 2.Ag, 2.Bg	aktivna prisotnost pri pouku	aktivna prisotnost pri pouku	Doseganje standardov znanja se ugotavlja pri aktivnostih in avtentičnih nalogah dijakov, ki jih načrtujejo, izvedejo in reflektirajo.	refleksije podjetnosti

OIV-Vsebine s projektnim delom 3.Ag	aktivna prisotnost pri pouku	aktivna prisotnost pri pouku	Doseganje standardov znanja se ugotavlja pri aktivnostih in avtentičnih nalogah dijakov, ki jih načrtujejo, izvedejo in reflektirajo.	Refleksije projekta.
--	------------------------------	------------------------------	---	----------------------

Minimalni standardi znanja:

GEOGRAFIJA

Srednje SPLOŠNO izobraževanje: Tehniška gimnazija (1. letnik)	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
UVOD V GEOGRAFIJO	Dijak/-inja: » definira geografijo kot znanstveno disciplino » razloži delitev geografije in pojasni povezavo s posameznimi pokrajinskimi elementi; » na podlagi lastnih izkušenj navede in drugim predstavi primere, ko je geografija uporabna v vsakdanjem življenju
ZEMLJEVIDI IN ORIENTACIJA	Dijak/-inja: » prepozna vrste zemljevidov, našteje njihove sestavine ter na njih pokaže različne geografske elemente; » razloži pojma geografska širina in dolžina ter z njuno pomočjo določi lokacije točk v atlasu ter na digitalnem zemljevidu

ČLOVEK IN POKRAJINA	Dijak/-inja: » s pomočjo slikovnega gradiva prepozna ključne pokrajinske elemente in opiše procese oblikovanja in preoblikovanja različnih pokrajin ter soodvisnost dejavnikov, ki sodelujejo pri tem; » imenuje tri osnovne vrste kamnin in za vsako navede primere; » našteje in pojasni dejavnike, ki vplivajo na oblikovanje podnebnih tipov, skupin rastlinstva in prsti; » razloži vzroke in posledice izbrane podnebne spremembe in možno prilagoditev družbe; » pojasni glavne družbenogeografske elemente (prebivalstvo in poselitev, gospodarske dejavnosti) v različnih pokrajinah
POKRAJINSKA PESTROST SLOVENIJE	Dijak/-inja: » s pomočjo zemljevida pojasni lego Slovenije na stičišču velikih naravnih enot in jezikovno pestrost; » ob zemljevidu utemelji prevladujoče reliefne oblike posameznih naravnogeografskih enot Slovenije
ALPSKE POKRAJINE	Dijak/-inja: » na zemljevidu pokaže glavna gorovja, glavne doline, kotline, planote, vrhove in gorska jezera; » pojasni nastanek ledenikov, našteje in opiše značilne ledeniške oblike površja; » opiše značilnosti gorskega podnebja » na osnovi slikovnega gradiva in drugih virov opiše glavne gospodarske dejavnosti (gorsko kmetijstvo (pašništvo), industrija, turizem) in oceni njihov pomen;

PREDALPSKE POKRAJINE	Dijak/-inja: » opredeli geografsko lego Predalpskih pokrajin, našteje in na zemljevidu pokaže večja hribovja, reke, doline in naselja; » opiše izoblikovanost reliefa, značilnosti kamninske zgradbe in podnebja; » našteje različne oblike poselitve in pojasni vpliv naravnih in družbenih dejavnikov na poselitev v Predalpskih pokrajinah
OBSREDOZEMSKKE POKRAJINE	Dijak/-inja: » na zemljevidu pokaže in razmeji kraške in flišne pokrajine in našteje najpomembnejše kraje; » opiše pokrajinsko raznolikost obeh tipov pokrajin in pojasni posebnosti podnebja, rastlinstva in kmetijstva; » razloži gospodarski pomen Obsredozemskih pokrajin s poudarkom na turizmu in prometu
DINARSKOKRAŠKE POKRAJINE	Dijak/-inja: »na zemljevidu pokaže visoke dinarske planote, hribovja, večja kraška polja, podolja, Suho krajino in Belo krajino, večje reke in večja mesta; » opiše značilnosti kraškega površja, vodovja in podnebja
OBPANONSKKE POKRAJINE	Dijak/-inja: » opiše lego Obpanonskih pokrajin in na zemljevidu pokaže posamezne gričevnate in ravninske pokrajine ter najpomembnejša naselja in reke; » pojasni značilnosti podnebja Obpanonskih pokrajin in predstavi nevarnost vremenskih ujm; » našteje in opiše družbene značilnosti Obpanonskih pokrajin (prebivalstvo in poselitev, nadpovprečen pomen in problemi v različnih panogah kmetijstva, zdraviliški turizem)

SLOVENSKO ZAMEJSTVO	Dijak/-inja: » ob pomoči zemljevida imenuje in pokaže območja v Italiji, Avstriji, na Madžarskem, Hrvaškem, kjer živi slovenska narodna skupnost; » pojasni (neenake) narodnostne pravice na različnih območjih in glavne razloge za večjo ali manjšo asimilacijo na posameznih območjih v Italiji, Avstriji, na Madžarskem in Hrvaškem, kjer živi slovenska narodna skupnost
----------------------------	---

Srednje SPLOŠNO izobraževanje: Tehniška gimnazija (2. letnik)	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
VODOVJE	Dijak/-inja: • Razložijo proces kroženja vode na Zemlji v različnih agregatnih stanjih; • na zemljevidu locirajo območja velikih vodnih površin; • ovrednotijo pomen vode za človeka; • opišejo fizikalne in kemične lastnosti morij; • seznani se s tremi vrstami gibanja morja: plimovanje, valovanje in morski tokovi; • pojasnijo pomen morskih tokov na podnebje; • ovrednotijo gospodarski pomen morij; • razložijo vzroke in posledice onesnaževanja morja; • uporabljajo in razumejo pojme: rečni sistem, porečje, povodje, razvodje, vodni pretok, rečni režim; • poznajo največje svetovne reke in porečja ter rečni sistem v Sloveniji; • razlikujejo vrste rečnih režimov; • spoznajo značilnosti jezer, ločijo vrste jezer ter razumejo pomen naravnih in umetnih jezer; • navedejo največja jezera na svetu; • opišejo ekološko problematiko jezer;

PREBIVALSTVO IN NASELJA	● spoznajo različne vrste podzemeljske vode in njen pomen za življenje človeka; ● seznani se s problematiko onesnaževanja podtalnice; Dijak/-inja:
GOSPODARSKA RAZVITOST SVETA	● Na tematskem zemljevidu sveta pokažejo območja hitre rasti števila prebivalstva in opišejo najmanj tri vzroke in tri posledice hitre rasti prebivalstva ● naštejejo tri negativne posledice hitre rasti prebivalstva; ● opišejo najmanj tri vzroke in posledice pretoka ljudi in dobrin v geografskem prostoru; ● opišejo najmanj tri raznovrstne socialne lastnosti oz. značilnosti prebivalstva. Dijak/-inja:
SVETOVNI PROBLEMI	● Opišejo najmanj tri spremembe v kmetijstvu, energetiki, industriji, storitvenih dejavnostih in komunikacijah v zadnjih 50. Letih; ● iz grafa razberejo strukturo izrabe posameznih energijskih virov izbrane države; ● podrobneje se seznani z alternativnimi oblikami pridobivanja energije. Dijak/-inja:
NARAVNA IN DRUŽBENA PESTROST SLOVENIJE	Dijak/-inja: ● Ob ilustraciji opiše vodni krog ter našteje vrste porabe vode in glavne onesnaževalce;

	• naštejejo in opišejo najmanj tri okoljske probleme sodobnega sveta in pojasnijo vzroke zanje; • na tematskem zemljevidu sveta izberejo tri aktualna krizna žarišča in pojasnijo vzroke zanje; • imenujejo in opišejo najmanj eno posledico procesa planetarizacije oz. globalizacije za njihov poklic.
GOSPODARSTVO SLOVENIJE	Dijak/-inja: • Na zemljevidu pokažejo in poimenujejo geografske enote in opišejo značilnosti vsake izmed njih; • napravijo načrt enodnevnega izleta oziroma strokovne ekskurzije v eno od slovenskih pokrajin z utemeljitvijo razlogov za obisk; • naštejejo dva vzroka za družbeno geografsko pestrost Slovenije; • na tematskem zemljevidu prepoznajo območja negativne naravne rasti in praznjenja (depopulacije) prebivalstva v Sloveniji in navajajo vzroke • opišejo in razložijo najmanj tri izbrane sodobne družbeno-geografske procese v Sloveniji (npr. migracijo, suburbanizacijo, terciarizacijo, depopulacijo, naravno gibanje prebivalstva).
LEGA SLOVENIJE IN SOSEDNJE DRŽAVE	
NARODNOSTNE MANJŠINE	Dijak/-inja: • Ob tematski karti in slikovnem gradivu naštejejo in opišejo oblike kmetijstva v Sloveniji; • na karto vrišejo glavna industrijska središča v Sloveniji; • s pomočjo prometnega zemljevida opišejo pot med dvema krajema;

	● ob fotografiji ugotovijo/naštejejo različne vplive gospodarstva na pokrajino in ocenjujejo možnost za nadaljnji razvoj gospodarskih in drugih dejavnosti; ● napravijo kratek turistični oglas za svoj kraj; ● naštejejo energetske vire s katerimi razpolagamo v Sloveniji in jih umestijo na zemljevid. Dijak/-inja: ● Imenujejo in na karti pokažejo sosednje države Slovenije in njihova glavna mesta ter osnovne značilnosti; ● vedo, da je Slovenija polnopravna članica EU od leta 2004; ● dijaki izdelajo nalogo, v kateri oblikujejo; ● preglednico z analizo prednosti in slabosti ali nevarnosti in pomanjkljivosti o geografski legi Slovenije v Evropi. Dijak/-inja: ● Geografski oris ene izmed sosednjih držav Slovenije in imenujejo pokrajine, kjer živi slovenska manjšina, zdomci ali izseljenci.
--	--

Srednje STROKOVNO izobraževanje (SSI): Strojni tehnik	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
UVOD V GEOGRAFIJO – POKRAJINA	Dijak/-inja: • Pojasnijo, da je predmet preučevanja geografije pokrajina; • naštejejo nekaj elementov pokrajine in s pomočjo dodatnih vprašanj navedejo primere različnih pokrajin; • pojasnijo osnovno gibanje Zemlje (rotacija, revolucija) in razumejo posledice le-tega.
ORIENTACIJA IN ZEMLJEVIDI	Dijak/-inja: • definira vrste zemljevidov, našteje njihove sestavine ter na njih pokaže različne geografske elemente; • razloži pojma geografska širina in dolžina ter z njuno pomočjo določi lokacije točk v atlasu ter digitalnem zemljevidu
RAZLIČNOST IN SPREMINJANJE POKRAJIN	Dijak/-inja: • Spoznajo in razložijo razliko med zunanjimi in notranjimi silami, ki delujejo na zemeljsko površje; • opišejo vpliv reliefa na ostale pokrajinske elemente; • naštejejo in opišejo značilnosti temeljnih oblik zemeljskega površja; • razložijo vzroke in posledice potresne in vulkanske dejavnosti; navedejo glavna območja razširjenosti potresov in vulkanov; • razumejo premike litosferskih plošč v preteklosti in danes s pomočjo zemljevidov ter opredelijo posledice le-teh; • spoznajo glavne tri skupine kamnin, njihov nastanek in razlike med njimi.

TIPI POVRŠJA	Dijak/-inja: ● Ob fotografijah pokrajin ločijo posamezne tipe površja, njihove značilnosti; ● opišejo delovanje tekočih voda in njihove posledice, vidne v oblikah reliefa v zgornjem, srednjem in spodnjem toku; ● razumejo razliko Kras in kras; opišejo pogoje za nastanek kraškega reliefa in njegovo razširjenost v Sloveniji in po svetu; ● opišejo delovanje ledenikov ter prepoznajo ledeniško pokrajino; ● pojasnijo dejavnike, ki vplivajo na nastanek vetrnega (puščavskega) reliefa, njegove lastnosti in problematiko širjenja puščav; ● ločijo različne in tipe obal ovrednotijo njihov pomen za poselitev, turizem, promet ali drugo izrabo.
PODNEBJE	Dijak/-inja: ● Spoznajo sestavo atmosfere; ● ločijo pojma vreme in podnebje; ● naštejejo in razložijo dejavnike in elemente podnebja (temperatura, vlaga in zračni pritisk); ● iz tematske karte naštejejo glavne tipe podnebja; ● ob pomoči razložijo vremensko napoved; ● ob pomoči dodatnih vprašanj in tematske karte naštejejo glavne podnebne tipe; ● naštejejo in opišejo vplive človeka na spreminjanje podnebja ter poznajo vsaj en ukrep za zmanjšanje le tega.

GOSPODARSKA RAZVITOST SVETA	Dijak/-inja: • Opišejo najmanj tri spremembe v kmetijstvu, energetiki, industriji, storitvenih dejavnostih in komunikacijah v zadnjih 50. letih; • iz grafa razberejo strukturo izrabe posameznih energijskih virov izbrane države; • podrobneje se seznanijo z alternativnimi oblikami pridobivanja energije.
NARAVNA IN DRUŽBENA PESTROST SLOVENIJE	Dijak/-inja: • Na zemljevidu pokažejo in poimenujejo geografske enote in opišejo značilnosti vsake izmed njih; • napravijo načrt enodnevnega izleta oziroma strokovne ekskurzije v eno od slovenskih pokrajin z utemeljitvijo razlogov za obisk; • naštejejo dva vzroka za družbeno geografsko pestrost Slovenije; • na tematskem zemljevidu prepoznajo območja negativne naravne rasti in praznjenja (depopulacije) prebivalstva v Sloveniji in za enega navedejo vzroke; • opišejo in razložijo najmanj tri izbrane sodobne družbeno-geografske procese v Sloveniji (npr. migracijo, suburbanizacijo, terciarizacijo, depopulacijo, naravno gibanje prebivalstva).
GOSPODARSTVO SLOVENIJE	Dijak/-inja: • Ob tematski karti in slikovnem gradivu naštejejo in opišejo oblike kmetijstva v Sloveniji ter glavna industrijska središča; • s pomočjo prometnega zemljevida opišejo pot med dvema krajema;

	● ob fotografiji ugotovijo/naštejejo različne vplive gospodarstva na pokrajino in ocenjujejo možnost za nadaljnji razvoj gospodarskih in drugih dejavnosti; ● napravijo kratek turistični oglas za svoj kraj; ● naštejejo energetske vire s katerimi razpolagamo v Sloveniji in jih umestijo na zemljevid.
LEGA SLOVENIJE IN SOSEDNJE DRŽAVE	Dijak/-inja: ● Določijo in opišejo lego Slovenije na stiku Srednje, Južne in Jugovzhodne Evrope ter primerjajo njene geografske prednosti/slabosti; ● imenujejo in na karti pokažejo sosednje države Slovenije in njihova glavna mesta; ● oblikujejo kratke geografske orise sosednjih držav; ● vedo, da je Slovenija polnopravna članica EU od leta 2004.
NARODNOSTNE MANJŠINE	Dijak/-inja: ● Poimenujejo in poiščejo na zemljevidu narodnostno mešana območja; ● ovrednotijo položaj narodnostnih manjšin.
GOSPODARSKA RAZVITOST SVETA	Dijak/-inja: ● S pomočjo literature poiščejo tri podatke, s katerimi dokažejo večjo gospodarsko razvitost ene države od druge; ● opišejo najmanj tri spremembe v kmetijstvu, industriji, energetiki in komunikacijah v zadnjih 50. letih; ● iz grafa razberejo strukturo izrabe posameznih energijskih virov izbrane države.

SVETOVNI PROBLEMI	Dijak/-inja: ● Ob ilustraciji opišejo vodni krog ter naštejejo vrste porabe vode in glavne onesnaževalce; ● naštejejo in opišejo najmanj tri okoljske probleme sodobnega sveta in pojasnijo vzroke zanje; ● na tematskem zemljevidu sveta izberejo tri aktualna krizna žarišča in pojasnijo vzroke zanje; ● imenujejo in opišejo najmanj eno posledico procesa planetarizacije oz. globalizacije za njihov poklic.

Poklicno-tehniško izobraževanja (PTI): Tehnik računalništva, Strojni tehnik, Tehnik mehatronike		
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja	
UVOD V GEOGRAFIJO – POKRAJINA	Dijak/-inja: ● Pojasnijo, da je predmet preučevanja geografije pokrajina; ● naštejejo nekaj elementov pokrajine in s pomočjo dodatnih vprašanj navedejo primere različnih pokrajin; ● pojasnijo osnovno gibanje Zemlje (rotacija, revolucija) in razumejo posledice le-tega.	
ORIENTACIJA IN ZEMLJEVIDI	Dijak/-inja: ● definira vrste zemljevidov, našteje njihove sestavine ter na njih pokaže različne geografske elemente; ● razloži pojma geografska širina in dolžina ter z njuno pomočjo določi lokacije točk v atlasu ter digitalnem zemljevidu	
ZGRADBA ZEMLJE	Dijak/-inja: ● Spoznajo in razložijo razliko med zunanjimi in notranjimi silami, ki delujejo na zemeljsko površje; ● opišejo vpliv reliefa na ostale pokrajinske elemente;	

	• naštejejo in opišejo značilnosti temeljnih oblik zemeljskega površja; • spoznajo glavne tri skupine kamnin, njihov nastanek in razlike med njimi.
TIPI POVRŠJA	Dijak/-inja: • Ob fotografijah pokrajin ločijo posamezne tipe površja, njihove značilnosti; • opišejo delovanje tekočih voda in njihove posledice, vidne v oblikah reliefa v zgornjem, srednjem in spodnjem toku; • razumejo razliko Kras in kras; opišejo pogoje za nastanek kraškega reliefa in njegovo razširjenost v Sloveniji in po svetu; • opišejo delovanje ledenikov ter prepoznajo ledeniško pokrajino; • pojasnijo dejavnike, ki vplivajo na nastanek vetrnega (puščavskega) reliefa, njegove lastnosti in problematiko širjenja puščav • ločijo različne in tipe obal in ovrednotijo njihov pomen za poselitev, turizem, promet ali drugo izrabo.
NARAVNA IN KULTURNA DEDIŠČINA	Dijak/-inja: • Naštejejo glavne onesnaževalce vode, zraka in prsti in navedejo vsaj eno odpadno snov, ki nastane pri dejavnosti za katero se izobražujejo; • poznajo nekaj primerov naravne in kulturne dediščine; • na zemljevidu Slovenije pokažejo dve območji ogrožanja okolja in pojasnijo vzrok/vir onesnaženja
NARAVNA IN DRUŽBENA PESTROST SLOVENIJE	Dijak/-inja: • Na zemljevidu pokažejo in poimenujejo geografske enote in opišejo značilnosti vsake izmed njih; • napravijo načrt enodnevnega izleta oziroma strokovne ekskurzije v eno od slovenskih pokrajin z utemeljitvijo razlogov za obisk; • naštejejo dva vzroka za družbeno geografsko pestrost Slovenije; • na tematskem zemljevidu prepoznajo območja negativne naravne rasti in praznjenja (depupulacije) prebivalstva v Sloveniji in za enega navedejo vzroke; • opišejo in razložijo najmanj tri izbrane sodobne družbeno-geografske procese v Sloveniji (npr.

		migracijo, suburbanizacijo, terciarizacijo, depopulacijo, naravno gibanje prebivalstva).
GOSPODARSTVO SLOVENIJE		.Dijak/-inja: ● Ob tematski karti in slikovnem gradivu naštejejo in opišejo oblike kmetijstva v Sloveniji ter glavna industrijska središča; ● s pomočjo prometnega zemljevida opišejo pot med dvema krajema; ● ob fotografiji ugotovijo/naštejejo različne vplive gospodarstva na pokrajino in ocenjujejo možnost za nadaljnji razvoj gospodarskih in drugih dejavnosti; ● napravijo kratek turistični oglas za svoj kraj; ● naštejejo energetske vire s katerimi razpolagamo v Sloveniji in jih umestijo na zemljevid.
LEGA SLOVENIJE IN SOSEDNJE DRŽAVE		Dijak/-inja: ● Določijo in opišejo lego Slovenije na stiku Srednje, Južne in Jugovzhodne Evrope ter primerjajo njene geografske prednosti/slabosti, ● imenujejo in na karti pokažejo sosednje države Slovenije in njihova glavna mesta, ● oblikujejo kratke geografske oriše sosednjih držav, ● vedo, da je Slovenija polnopravna članica EU od leta 2004.
GOSPODARSKA RAZVITOST SVETA		Dijak/-inja: ● S pomočjo literature poiščejo tri podatke, s katerimi dokažejo večjo gospodarsko razvitost ene države od druge; ● opišejo najmanj tri spremembe v kmetijstvu, industriji, energetiki in komunikacijah v zadnjih 50. letih;
SVETOVNI PROBLEMI		Dijak/-inja: ● Ob ilustraciji opišejo vodni krog ter naštejejo vrste porabe vode in glavne onesnaževalce; ● naštejejo in opišejo najmanj tri okoljske probleme sodobnega sveta in pojasnijo vzroke zanje; ● na tematskem zemljevidu sveta izberejo tri aktualna krizna žarišča in pojasnijo vzroke zanje;

	imenujejo in opišejo najmanj eno posledico procesa planetarizacije oz. globalizacije za njihov poklic.
--	--

ZGODOVINA

Srednje SPLOŠNO izobraževanje: Tehniška gimnazija – I. letnik - kurikularna prenova	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
POMEN ZGODOVINSKE ZNANOSTI?	Dijak/dijakinja: - na primerih opiše predmet preučevanja zgodovine; - našteje vrste zgodovine glede na področja (gospodarska, družbena, politična, vojaška, kulturna, zgodovina vsakdanjega življenja) in obseg raziskovanja (lokalna, narodna, evropska, svetovna); - našteje vrste zgodovinskih virov in jih podkrepi s primeri; - v kronološkem zaporedju našteje večja zgodovinska obdobja in mejnike med njimi; - v danih zgodovinskih virih ali zgodovinskih virih, ki jih poišče sam s pomočjo digitalne tehnologije – <u>učbenik</u>, <u>(virtualni) muzej</u>, <u>arhiv</u>, izbere relevantne informacije in dokaze o zgodovinskih dogodkih, pojavih in procesih ter oblikuje samostojne sklepe in razlage; - spoznanja in ugotovitve predstavi na raznolike načine (pisno, ustno, s pomočjo digitalne tehnologije itd) – načrt obiska (virtualnega) muzeja, arhiva in raziskave.
OD ČLOVEKOVIH ZAČETKOV DO PRVIH IMPERIJEV:	Dijak/dijakinja: Od človekovih začetkov do nastanka zgodnjih civilizacij - s pomočjo zemljevida opredeli območja zgodnjih civilizacij; - pojasni glavne dosežke zgodnjih civilizacij, pomembnih za nadaljnji zgodovinski razvoj. - v danih zgodovinskih virih ali zgodovinskih virih, ki jih poišče sam s pomočjo digitalne tehnologije – <u>v učbeniku</u>, izbere relevantne informacije in dokaze o <u>dosežkih zgodnjih civilizacij</u> ter oblikuje samostojne sklepe in razlage;

- spoznanja in ugotovitve predstavi na raznolike načine (pisno, ustno, s pomočjo digitalne tehnologije itd.) – pripravi kratko novico o dosežkih zgodnjih civilizacij za šolski časopis; v Canvi izdelata plakat/infografiko o dosežkih zgodnjih civilizacij.

Stara Grčija

- na zemljevidu pokaže območja grške kolonizacije;
- pojasni značilnosti egejskega sveta v bronasti dobi (minojska in mikenska civilizacija) ter vplive in pomen za razvoj klasične Grčije;
- pojasni gospodarske, družbene in politične značilnosti polisa in oblike vladanja v polisu;
- na konkretnih primerih primerja in utemelji podobnosti in razlike gospodarskega, družbenega, političnega in kulturnega razvoja Špate in Aten;
- na primerih razloži vpliv zgodovinskega dogajanja na razvoj demokracije v Atenah v času Perikla;
- na primerih utemelji podobnosti in razlike med demokracijo v antični Grčiji in v sodobnih družbah;
- razloži vzroke, potek in posledice vzpona Makedonije in Aleksandra Velikega;
- opredeli značilnosti helenizma;
- navede glavne izume in odkritja v znanosti in tehnologiji ter glavne dosežke na področju zgodovine, filozofije, umetnosti in kulture;
- v danih zgodovinskih virih ali zgodovinskih virih, ki jih poišče sam s pomočjo digitalne tehnologije, izbere relevantne informacije in dokaze o zgodovinskih dogodkih, pojavih in procesih ter oblikuje samostojne sklepe in razlage o zgodovinskem dogajanju v stari Grčiji;
- Spoznanja in ugotovitve predstavi na raznolike načine (pisno, ustno, s pomočjo digitalne tehnologije itd.).

Antični Rimljani

- s pomočjo zgodovinskega zemljevida opiše širjenje rimske države in navede posledice širjenja za Rim in Sredozemlje;
- opiše, katere civilizacijske pridobitve so Rimljanom posredovali Etruščani in Grki;
- opiše glavne značilnosti rimske kraljevine in republike (reforme bratov Grakh, prvi in drugi triumvirat);
- opiše glavne značilnosti cesarstva – principat in dominat;

	• našteje vzroke za razdelitev rimskega imperija na zahodni in vzhodni del; • opiše nastanek in značilnosti krščanstva; • opiše vpliv rimske zgodovine na sodobni svet; • prepozna rimsko kulturno dediščino iz različnih arheoloških in muzejskih zbirk. • v danih zgodovinskih virih ali zgodovinskih virih, ki jih poišče sam s pomočjo digitalne tehnologije, izbere relevantne informacije in dokaze o zgodovinskih dogodkih, pojavih in procesih ter oblikuje samostojne sklepe in razlage o zgodovinskem dogajanju v antičnem Rimu; • spoznanja in ugotovitve predstavi na raznolike načine (pisno, ustno, s pomočjo digitalne tehnologije itd.).
PRAZGODOVINSKA IN ANTIČNA KULTURNA DEDIŠČINA NA TLEH DANAŠNJE SLOVENIJE:	Dijak/dijakinja: • na zemljevidu predstavi potek rimske zasedbe današnjega slovenskega ozemlja in upravno ureditev; • na zemljevidu prikaže potek rimskega cestnega omrežja in glavna rimska mesta; • opiše upravno ureditev in potek cestnega omrežja; • našteje glavna rimska mesta; • na primerih razloži značilnosti romanizacije na tleh današnje Slovenije; • opiše glavne kulturne dosežke rimskega obdobja na tleh današnje Slovenije; • našteje pomembne pisne vire in arheološke najdbe iz rimskega obdobja na tleh današnje Slovenije; • v danih zgodovinskih virih ali zgodovinskih virih, ki jih poišče sam s pomočjo digitalne tehnologije, izbere relevantne informacije in dokaze o zgodovinskih dogodkih, pojavih in procesih ter oblikuje samostojne sklepe in razlage; • spoznanja in ugotovitve predstavi na raznolike načine (pisno, ustno, s pomočjo digitalne tehnologije itd.).
RAZPAD RIMSKEGA IMPERIJA IN NASTANEK SREDNJEVEŠKIH DRŽAV:	Dijak/dijakinja: Frankovsko kraljestvo in oblikovanje fevdalne družbe • ob zemljevidu opredeli obseg Frankovskega kraljestva v posameznih obdobjih njegovega obstoja; • predstavi politično in etnično podobo Evrope po preseljevanju ljudstev;

- pojasni zgodovinske okoliščine nastanka Frankovskega kraljestva;
- opiše značilnosti fevdalne družbe v času Frankovskega kraljestva;
- oceni pomen karolinške renesanse za nadaljnji kulturni razvoj;
- v danih zgodovinskih virih ali zgodovinskih virih, ki jih poišče sam s pomočjo digitalne tehnologije, izbere relevantne informacije in dokaze o zgodovinskih dogodkih, pojavih in procesih ter oblikuje samostojne sklepe in razlage;
- spoznanja in ugotovitve predstavi na raznolike načine (pisno, ustno, s pomočjo digitalne tehnologije itd.)

Gospodarski razvoj do velikih geografskih odkritij

- s pomočjo zemljevida predstavi etnično in gospodarsko podobo Evrope v visokem in poznem srednjem veku;
- pojasni vzroke za srednjeveško kolonizacijo in opredeli njene značilnosti;
- navede vzroke za napredek v kmetijstvu;
- opiše glavne značilnosti srednjeveških mest v Evropi;
- opiše glavne značilnosti gospodarskega razvoja na podeželju zunaj kmetijstva (rudarstvo, fužinarstvo, kovaštvo).
- v danih zgodovinskih virih ali zgodovinskih virih, ki jih poišče sam s pomočjo digitalne tehnologije, izbere relevantne informacije in dokaze o zgodovinskih dogodkih, pojavih in procesih ter oblikuje samostojne sklepe in razlage;
- spoznanja in ugotovitve predstavi na raznolike načine (pisno, ustno, s pomočjo digitalne tehnologije itd.).

Nastanek stanovskih monarhij in drugih srednjeveških držav

- s pomočjo zemljevida predstavi politično podobo Evrope v visokem in poznem srednjem veku;
- opiše značilnosti delitve oblasti med monarhom in stanovi ter navede pristojnosti stanov;
- na primeru Svetega rimskega cesarstva razloži način delovanja stanovske države;
- na primeru Beneške republike pojasni značilnosti italijanskih mestnih držav z gospodarskega, družbenega, političnega in kulturnega vidika;
- pojasni cerkveni razkol in oblikovanje Katoliške in Pravoslavne cerkve;

	• v danih zgodovinskih virih ali zgodovinskih virih, ki jih poišče sam s pomočjo digitalne tehnologije, izbere relevantne informacije in dokaze o zgodovinskih dogodkih, pojavih in procesih ter oblikuje samostojne sklepe in razlage; • spoznanja in ugotovitve predstavi na raznolike načine (pisno, ustno, s pomočjo digitalne tehnologije itd.).
RAZVOJ ZGODOVINSKIH DEŽEL NA SLOVENSKEM:	Dijak/dijakinja: Slovani v Karantaniji, Karnioli in Spodnji Panoniji • s pomočjo zgodovinskega zemljevida prikaže prve državne tvorbe Slovanov (Samova plemenska zveza, Karantanija, Karniola) • opredeli obseg prvih slovanskih državnih tvorb (Samova plemenska zveza, Karantanija, Karniola); • opiše glavne značilnosti v gospodarskem, družbenem in političnem razvoju kneževin Karantanije in Karniole; • opiše obred ustoličevanja koroških vojvod; • navede zgodovinske vire, ki pričajo o ustoličevanju koroških vojvod; • pojasni glavne značilnosti pokristjanjevanja iz Ogleja, Salzburga in Freisinga; • v danih zgodovinskih virih ali zgodovinskih virih, ki jih poišče sam s pomočjo digitalne tehnologije, izbere relevantne informacije in dokaze o zgodovinskih dogodkih, pojavih in procesih ter oblikuje samostojne sklepe in razlage; • spoznanja in ugotovitve predstavi na raznolike načine (pisno, ustno, s pomočjo digitalne tehnologije itd.). Razvoj zgodovinskih dežel na Slovenskem • na zgodovinskem zemljevidu poimenuje zgodovinske dežele v okviru Svetega rimskega cesarstva; • na zgodovinskem zemljevidu opredeli obseg in čas večjih kmečkih uporov na slovenskem etničnem ozemlju; • na zemljevidu pokaže in predstavi glavna srednjeveška mesta in trge v notranjosti in severozahodni Istri; • našteje pomembne plemiške rodbine za zgodovinske dežele; • razloži, kako je celjskim grofom uspelo oblikovati Celjsko deželo;

	• pojasni okoliščine, v katerih so Habsburžani uveljavili oblast nad zgodovinskimi deželami; • razloži značilnosti srednjeveške kolonizacije v zgodovinskih deželah in njene posledice na etničnem, gospodarskem in družbenem področju; • našteje glavne meniške redove in opiše njihovo poslanstvo ter značilnosti; • navede nekaj primerov srednjeveške umetnosti; • našteje glavne kmečke upore in opiše njihove značilnosti ter zahteve kmetov; • opiše glavne značilnosti in namen vpadov Osmanov v zgodovinske dežele; • v danih zgodovinskih virih ali zgodovinskih virih, ki jih poišče sam s pomočjo digitalne tehnologije, izbere relevantne informacije in dokaze o zgodovinskih dogodkih, pojavih in procesih ter oblikuje samostojne sklepe in razlage; • spoznanja in ugotovitve predstavi na raznolike načine (pisno, ustno, s pomočjo digitalne tehnologije itd.).
KAKŠNA STA BILA KULTURNI RAZVOJ IN VSAKDANJE ŽIVLJENJE V STAREM IN SREDNJEM VEKU:	Dijak/dijakinja: • v danih zgodovinskih virih ali zgodovinskih virih, ki jih poišče sam s pomočjo digitalne tehnologije, izbere relevantne informacije in dokaze o zgodovinskih dogodkih, pojavih in procesih ter oblikuje samostojne sklepe in razlage; • spoznanja in ugotovitve predstavi na raznolike načine (pisno, ustno, s pomočjo digitalne tehnologije itd.).
KAKO SO VZPOSTAVILI PRVE EKONOMSKE SISTEME	/

Srednje SPLOŠNO izobraževanje: Tehniška gimnazija – II. letnik	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
RAZLIČNI MODELI VLADANJA:	Dijak/-inja: • Navedejo vzroke za razpad rimskega imperija; • sklepajo o gospodarskih, družbenih in političnih posledicah razpada rimskega imperija za zahodno (germanska kraljestva) in vzhodno Evropo (Bizanc);

	• opišejo in pojasnijo gospodarske, družbene, politične in kulturne značilnosti Frankovske monarhije (fevdalizem, karolinška minuskula,...); • na primeru Španije in rimsko-nemškega cesarstva sklepajo in pojasnijo značilnosti stanovskih monarhij, ugotavljajo podobnosti in razlike; • opišejo značilnosti absolutne monarhije; • na primeru Francije pojasnijo reformne poskuse absolutnih vladarjev ter presodijo; • na primeru Beneške republike pojasnijo značilnosti italijanskih mestnih držav; • opredelijo značilnosti Papeške države, vlogo papežev med ostalimi visokimi cerkvenimi dostojanstveniki (patriarhi) ter sklepajo o vzrokih in posledicah boja za oblast s cesarji (investiturni spor); • pojanijo značilnosti razvoja Anglije v smeri parlamentarne monarhije in rezultat spopada med pristaši absolutizma in parlamentarizma; • razložijo značilnosti razvoja Nizozemske in rezultate osvobodilnega boja proti španski nadoblasti; • utemeljijo glavne značilnosti razsvetljenskih idej in sklepajo o njihovem vplivu na reformne poskuse na primeru Prusije in Rusije; • primerjajo obseg udeležbe različnih stanov, družbenih slojev oz. razredov na vladanje, presodijo njihov vpliv na vladanje in zaključke ponazorijo s konkretnimi primeri; • z različnih perspektiv analizirajo različne okoliščine nastanka posameznih modelov vladanja in jih primerjajo z današnjimi;
ETNIČNE, DRUŽBENE IN GOSPODARSKE SPREMEMBE:	Dijak/dijakinja: • Pojasnijo značilnosti avtarkičnega gospodarstva v okviru zemljiških gospodstev ter kolonizacijo z vidika širjenja prostora in proizvodnje, pomen novosti v kmetijstvu (npr. triletno kolobarjenje) in vpliva na razvoj mest, • pojasnijo pomen cehov in mestni zvez za razvoj gospodarstva, • analizirajo konkretne primere in sklepajo o značilnostih zgodnjega kapitalizma (založništvo in manufakture) ter o novih gospodarskih doktrinah kot sta merkantilizem in fiziokratizem, • pojasnijo vzroke za začetke industrializacije v Angliji, sklepajo o značilnostih, naštejejo glavne izume in pojasnijo ter utemeljijo ali ovržejo trditev, da je industrializacija dokončan zgodovinski proces; • opiše tehnične izboljšave in izume srednjega in novega veka ter v času prve industrijske revolucije ter njihov dolgoročni vpliv na razvoj in življenje ljudi.

	● Pojasnijo (ne)pravilnost trditve, da so Evropejci odkrili svet (plovbe vikinških, kitajskih, arabskih pomorščakov ...); ● razložijo pogoje in vzroke za geografska odkritja ter sklepajo o obsegu kolonialnih imperijev, ● z različnih perspektiv sklepajo o pozitivnih in negativnih posledicah geografskih odkritij in jih ponazorijo s primeri (lahko v obliki debate za in proti: Prihod belega človeka je Ameriki prinesel napredek), ● na konkretnih primerih sklepajo o obsegu in značilnostih menjave dobrin in idej, ● opredelijo glavne značilnosti humanizma in renesanse; ● opišejo poglede in ideje humanističnih mislecev in navedejo glavne izume in dosežke v znanosti in tehnologiji, ● na primeru umetniških del analizirajo in pojasnijo odsev humanizma v renesančni umetnosti, ● razložijo razvoj šolstva in sklepajo o šolanju plemstva in meščanstva, opredelijo vlogo samostanov, prvih univerz ter utemeljijo misel, da je bilo šolstvo in izobraževanje privilegij, ● pojasnijo vpliv tiska na širjenje pismenosti na obveščenost, izobraženost in kritičnost prebivalstva, ● predstavijo konkretne primere in opredelijo glavne reformatorje in njihove poglede, ideje in smeri ter na njihovem temelju sklepajo o vzrokih za reformacijo, ● pojasnijo, kje se je reformacija obdržala in kje se je s protireformacijo zgodila katoliška obnova ter pojasnijo, kako je reformacija vplivala tudi na reforme v katoliški cerkvi (tridentinski koncil,...) ● analizirajo konkretne primere in sklepajo o glavnih razsvetljenskih idejah in pogledih na človeka in njegove pravice, družbo in državo.
RAZVOJ ZGODOVINSKIH DEŽEL IN SLOVENCİ:	Dijak/dijakinja: ● Sklepajo o obsegu naselitve Alpskih Slovanov v Vzhodne Alpe v dveh valovih; ● analizirajo in pojasnijo gospodarske, družbene in politične značilnosti kneževin Karantanije in Karniole; ● pojasnijo značilnosti pokristjanjevanja iz dveh središč (Oglej, Salzburg) ter vplive in pomen latinskega (Brižinski spomeniki) in starocerkvenoslovanskega pokristjanjevanja (Ciril in Metod); ● pojasnijo dogodke, ki so prispevali k vključitvi ozemlja Alpskih Slovanov v zahodnoevropski kulturni prostor ter prihod pod tujo oblast; ● pojasnijo pojem zgodovinskih dežel, razložijo njihovo etnično strukturo in njihov upravni, gospodarski in družbeni razvoj v okviru rimsko-nemškega cesarstva;

	• navedejo pomembne plemiške rodbine in njihove akcije in boje za oblikovanje dinastičnih ozemelj; • primerjajo celinska in obalna mesta, sklepajo in pojasnijo značilnosti, ugotovijo podobnosti in razlike, etnično strukturo (Slovenci, Nemci, Italijani, Judje), • pojasnijo pojav turških vpadov v zgodovinske dežele ter družbene posledice in posege in akcije habsburške monarhije, da bi se zavarovala pred temi vpadi, • analizirajo konkretne primere in pojasnijo položaj kmetov, ki je vplival na izbruh kmečkih uporov, razložijo značilnosti koroškega, vseslovenskega, slovensko-hrvaškega in kasnejših kmečkih uporov ter razmislijo, kdaj in zakaj prenehajo, • sklepajo o značilnostih in pomenu reformacije na Slovenskem, ugotovijo, kje in zakaj se je obdržala, kje in zakaj pa je zmagala protireformacija ter kako so le-to izvajali, • pojasnijo značilnosti razsvetljenskih reform Marije Terezije in Jožefa II. in jih ponazorijo s primeri na Slovenskem ter ugotovijo pomen teh reform za nadaljnji razvoj.
--	--

Srednje SPLOŠNO izobraževanje: Tehniška gimnazija – III. letnik in IV. letnik (priprave na maturo)	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
VZPON MEŠČANSTVA IN UVELJAVITEV PARLAMENTARIZMA:	Dijak/-inja: • Pojasnijo razmere in okoliščine, ki so pripeljale do francoske revolucije ter razložijo ključne dogodke iz poteka revolucije, • sklepajo o vplivu ameriške revolucije in razsvetljenskih idej o enakosti na francosko revolucijo, • pojasnijo različne faze revolucije - od ustavne monarhije do vladavine jakobincev - dosežke francoske revolucije, • razložijo, kako je potekal vzpon in sklepajo o pomenu njegovih vojaških pohodov, pojasnijo njegov način vladanja in njegov padec, • pojasnijo pomen dunajskega kongresa, • opišejo in primerjajo temeljne ideologije (liberalizem, konservativizem, socializem, nacionalizem) • opišejo in pojasnijo vpliv konservativizma, liberalizma, socializma in nacionalizma na razvoj Evrope do leta 1848 • opišejo konkretne primere (padec Burbonov v Franciji, osamosvojitve Belgije, Irsko in delavsko vprašanje v Združenem kraljestvu, Metternichova

	vladavina, stanje v Nemški zvezi in Rusiji, osamosvajanje Srbov in Grkov itd, • in značilnosti, zahteve, nosilce in dosežke ter izvore liberalnih in socialnih idej, • sklepajo o vzrokih, zahtevah, nosilcih in dosežkih revolucij v letih 1848/49 v Evropi, • pojasnijo dosežke liberalnih, nacionalnih in socialnih gibanj in bojev po letu 1848 in do konca stoletja (združitev Italije in Nemčije, preoblikovanje habsburške monarhije (Avstr-Ogrska), • naštejejo in opišejo glavne vzroke za imperializem in opišejo nastajanje imperialnih imperijev, • pojasnijo oblikovanje vojaških zavezništov (antanta in trozveza, • balkanski sod smodnika: opišejo politično situacijo, vmešavanje evropskih velesil, posledice mednacionalnih trenj, situacijo v Srbiji, BiH, Makedoniji, Turčiji na splošno, pojasnijo pomen balkanskih vojn.
SLOVENSKO NACIONALNO OBLIKOVANJE:	Dijak/dijakinja: • Pojasnijo pojem narodno prebujanje in ga umestijo v širše zgodovinsko dogajanje; • naštejejo narodno buditeljske krožke, njihove predstavnike in opišejo dosežke; • primerjajo reakcije in zahteve različnih družbenih slojev v revolucionarnem letu 1848 z vidika različnih perspektiv; • opredelijo zahteve programa Zedinjene Slovenije in opišejo odzive nanj na Slovenskem in na Dunaju; • sklepajo o pomenu pridobitev v času ustavne dobe za kulturni in politični razvoj slovenskega naroda; • na primeru taborov sklepajo o njihovem vplivu na krepitev nacionalne zavesti v drugi polovici 19. st.; • pojasnijo razvojno pot od kulturno-političnih krogov do nastanka prvih političnih strank, primerjajo politične programe in sklepajo, katere družbene skupine jih podpirajo; • opredelijo vsebino jugoslovanske ideje ter primerjajo različne odzive na jugoslovansko vprašanje; • sklepajo o posledicah uvajanja parnega stroja za neagrarne dejavnosti in promet; • naštejejo dosežke v gospodarskem razvoju v drugi polovici 19. st. in opredelijo posledice njihovega uvajanja; • opišejo položaj kmečkega, delavskega in meščanskega razreda na Slovenskem v 19. st.; opredelijo vzroke in posledice (zlasti migracije) agrarne krize za kmečko prebivalstvo.

RAZVOJ DEMOKRACIJE:	• Naštejejo temeljne značilnosti demokratičnih sistemov vladanja in sklepajo o njihovem pomenu; • s pomočjo odlomkov iz mirovnih pogodb in političnega zemljevida Evrope po prvi svetovni vojni razložijo značilnosti t. i. versajske ureditve in predvidijo konflikte, ki bi jih lahko versajska ureditve povzročila; • pojasnijo značilnosti delovanja demokratične ureditve Velike Britanije, Francije in Weimarske Nemčije ter iz značilnosti opredelijo pogoje za utrjevanje demokratične vladavine; • Pojasnijo vzroke za vzpon, značilnosti in posledice fašizma v Italiji ter nacizma v Nemčiji; • Pojasnijo vzroke za vzpon, značilnosti in posledice boljševizma/komunizma v Rusiji; • primerjajo podobnosti in razlike vseh treh totalitarnih sistemov: fašizma, nacizma in komunizma ter, da zavladajo tudi izven Evrope (primer Japonske; Kitajske); • opredelijo, katere ideje in ukrepi posameznih totalitarnih sistemov so vodili v nov svetovni vojaški spopad; • z analizo mirovnih pogodb in zemljevida Evrope po drugi svetovni vojni pojasnijo sklepe pariške mirovne konference (upoštevajoč tudi glavne sklepe konferenc na Jalti in v Potsdamu); • na konkretnih primerih razložijo, kaj pomeni, da nekdanji zavezniki postanejo sovražniki in nekdanji sovražniki zavezniki (hladna vojna); • Pojasni vzroke, potek in posledice širitve demokracije v Evropi in svetu po padcu berlinskega zidu, koncu hladne vojne in zlomu komunističnega sistema; • na konkretnih primerih pojasnijo poti in stranpoti sodobne demokratične ureditve v Evropi in svetu.
SODELOVANJA IN KONFLIKTI V DRUGI POLOVICI 20. STOLETJA:	Dijak/dijakinja: • Primerjajo vzroke za prvo in drugo svetovno vojno; • primerjajo način bojevanja med prvo in drugo svetovno vojno; • primerjajo vpliv različnih vojn 20. stoletja na civilno prebivalstvo; • primerjajo obe povojni pariški mirovni konferenci in ovrednotijo ravnanje s poraženci; • pojasnijo pojem hladna vojna in ga časovno umestijo; • na karti prikažejo oba tabora hladne vojne;

	• primerjajo ideološke, gospodarske, družbene in vojaške povezave obeh blokov; • primerjajo življenje na obeh staneh »železne zaves«; • naštejejo povojna evropska krizna žarišča; • na izbranem primeru kriznega žarišča v svetu opišejo vroče točke hladne vojne; • aktualizirajo zgodovinske procese izbranega kriznega žarišča; • opišejo vlogo OZN in njegovega predhodnika Društva narodov na izbranih kriznih primerih: zamislijo si primer križnega žarišča in postopek reševanja konflikta v okviru OZN; • opišejo zgradbo in posebne organizacije OZN ter na konkretnih primerih pojasnijo njihov pomen; naštejejo stalne članice varnostnega sveta in ovrednotijo pomen veta; • predstavijo razvoj evropskih integracij in jih poimenujejo; • ob karti naštejejo članice EU; • ovrednotijo uspešnost evropskih integracij; • pojasnijo pojme : tretji svet, dekolonizacija, neokolonializem; • ovrednotijo vlogo neuvrščenih s političnega in gospodarskega vidika; • opredelijo terorizem kot pojav sodobnega sveta; na izbranem primeru pojasnijo vzroke, oblike in cilje terorizma.
RAZVOJ SLOVENSKEGA NARODA V 20. STOLETJU	• Na zemljevidu pokažejo, na katerih frontah so se v času prve svetovne vojne bojevali slovenski vojaki; • s pomočjo zg. virov pojasnijo določila in posledice tajnega Londonskega pakta s poudarkom na dogajanjih na soški fronti; • pojasnijo okoliščine nastanka Države SHS, Kraljevine SHS in Kraljevine Jugoslavije ter s pomočjo zg. virov sklepajo o položaju slovenskega naroda; • s pomočjo zg. virov sklepajo o vplivu in posegih velesil v srednjeevropski prostor in prostor Jugovzhodne Evrope v času prve svetovne vojne in v obdobju med obema vojnama; • na zemljevidu pokažejo razkosanje slovenskega ozemlja med štiri okupatorje ter s opišejo življenje pod vsemi štirimi okupacijskimi sistemi; • s pomočjo zg. virov pojasnijo značilnosti in oblike slovenskega odporniškega gibanja (PIF-OF, politični program, partizanska vojaška organizacija, Tigrovci; večji vojaški spopadi, življenje v zaledju: partizanski denar in gospodarstvo, šolstvo, znanost, kultura, šport, bolnišnice, tisk in obveščanje idr.);

	• sklepajo in utemeljijo, da je sočasno z osvobodilnim gibanjem potekala tudi komunistična revolucija, ki je povzročila stanje, ki je imelo značilnosti državljanske vojne; • sklepajo o značilnostih protirevolucionarnega tabora (politično vodstvo in program, vaše straže, slovenski četniki, domobranci) ter o relacijah z vlado v begunstvu ter katoliško Cerkvijo; • pojasnijo relacije slovenskega partizanskega gibanja z jugoslovanskim (Avnoj); • s pomočjo multiperspektivnih zg. virov-pričevanj razložijo značilnosti fašističnega, nacističnega, partizanskega in domobranskega nasilja, pojasnijo, da se je na slovenskem ozemlju zgodil holokavst nad slovenskimi Judi in Romi ter da so nacistične in fašistične oblasti nad Slovenci izvajale obliko genocida; • s pomočjo zg. virov sklepajo in utemeljijo, da se je ob koncu vojne zgodil komunistični prevzem oblasti, da je bil uveden totalitarni sistem po sovjetskem zgledu ter da se je zgodil množični obračun z domobranci, političnimi in razrednimi nasprotniki (usmrčitve brez sodnih procesov ali z montiranimi sodnimi procesi, prisilno delo, koncentracijska taborišča, zaplembe premoženja) ter tudi z dvomljivci in nasprotniki v lastnih vrstah (Goli otok); • razložijo značilnosti informbirojevskega spora in posledice za jugoslovansko notranjo in zunanjo politiko; • primerjajo značilnosti življenja v Sloveniji v posameznih obdobjih po drugi svetovni vojni z vidika gospodarskega delovanja, družbene organizacije, rastoče blaginje, možnosti izobraževanja in kulturnega delovanja ter ustvarjanja, spoštovanja človekovih pravic (ali je svoboda govora in vere, ali je dopuščeno zborovanje in stavke, možnosti izobraževanja, enakopravnosti narodov in spolov, možnosti potovanja doma in v tujino, ali imamo disidente, kaj zahtevajo in zakaj); • s pomočjo zg. virov sklepajo in utemeljijo, kaj je Slovence dokončno odvrnilo od Jugoslavije; • pojasnijo potek osamosvojitve (Demos, prve demokratične volitve, referendum o osamosvojitvi, razglas samostojnosti, vojna za samostojnost, umik JLA, mednarodno priznanje in vključitev v evropske in svetovne integracije); • pojasnijo položaj zamejcev, zdomcev in izseljencev in ga primerjajo s položajem manjšin in etničnih skupnosti v Sloveniji (Madžari, Italijani, Romi,
--	---

	Srbi, Hrvati, Bošnjaki, Albanci, Makedonci, kaj se je zgodilo z Nemci).
--	---

Srednje STROKOVNO izobraževanje (SSI): Strojni tehnik	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
ZGODOVINA JE:	Dijak/-inja: • loči pojme: preteklost, zgodba, zgodovina, • na primerih določi temeljne naloge, ki jih opravlja zgodovinska znanost, • na časovnem traku določi desetletje, stoletje in tisočletje, • opredeli in časovno določi zgodovinska obdobja, • našteje vrste zgodovinskih virov, jih na primeru opiše in oceni njihovo verodostojnost,

SLOVENSKI PROSTOR OD ANTIKE DO NOVEGA VEKA:	Dijak/-inja: ● opredeli čas in nastanek antičnega Rima, ● s pomočjo zemljevida opiše največji obseg rimskega imperija, ● na zemljevidu pokaže cestno omrežje in najpomembnejše naselbine na slovenskem ozemlju, ● na zgodovinskem zemljevidu predstavi glavna ljudstva, smeri njihovega preseljevanja, ● na zemljevidu opredeli območje prvih državnih tvorb na današnjem slovenskem ozemlju, ● opiše zgradbo karantanske družbe, ● s pomočjo virov opiše potek ustoličevanja na Krnskem gradu in Gosposvetskem polju, ● razloži, kako je potekalo pokristjanjevanje Karantancev, ● opiše fevdalno družbo ● na karti prikaže obseg Svetega rimskega cesarstva in slovenske zgodovinske dežele, ● utemelji pomen celjskih grofov za slovensko zgodovino, ● primerja in pojasni življenje podložnikov/kmetov, meščanov, plemičev in duhovščine v srednjem veku, ● navede najpomembnejše mestne pravice ● s pomočjo virov predstavi srednjeveško kulturo in umetnost na Slovenskem.
---	--

SVET IN SLOVENSKI PROSTOR V NOVEM VEKU	Dijak/-inja: • navede najpomembnejše tehnične in znanstvene dosežke obravnavanega obdobja in na izbranem primeru (npr. tiskarski stroj, astrolab) pojasni njihov vpliv, • ob primerih iz slovenskega in evropskega prostora opiše značilnosti renesančne umetnosti, • s pomočjo zemljevida opiše potovanja in raziskovanja 15. in 16. stoletja, • razloži pojem reformacije in protireformacije • navede najpomembnejše slovenske protestantske pisce in njihova dela, • s pomočjo virov razloži pomen prvih slovenskih pisanih knjig in posledice za nadaljnji razvoj jezika in začetkov nacionalnega oblikovanja, • navede in pojasni različne načine obrambe in posledice za prebivalstvo, • ob izbranem primeru enega od velikih kmečkih uporov navede in opiše vzroke, potek in posledice,
VZPON MEŠČANSTVA - OD REFORM DO REVOLUCIJ	Dijak/dijakinja: • navede najpomembnejše reforme Marije Terezije in Jožefa II., • razloži pojem industrijska revolucija/industrializacija, • našteje najpomembnejše izume in izumitelje prve industrijske revolucije, • razloži geslo Svoboda, enakost, bratstvo, • razloži delitev oblasti po padcu monarhije, • na zemljevidu opredeli obseg Ilirskih provinc, • pojasni, da z industrializacijo narašča delež meščanstva in delavstva v družbi, • pojasni pojme gospodarski in politični liberalizem, nacionalno gibanje,
OD IDEJE DO NARODA IN SLOVENSKO NACIONALNO OBLIKOVANJE	Dijak/dijakinja: • navede, da se je slovenski narodni preporod začel v razsvetljenstvu, • našteje najpomembnejše predstavnike slovenskih razsvetljencev (Pohlin, Zois, Linhart, Vodnik) in opiše njihovo delovanje, • našteje člane Kopitarjevega in Prešernovega kroga, • s pomočjo vira analizira in predstavi zahteve Zedinjene Slovenije, • našteje nekaj pozitivnih novosti za Slovence v Bachovem absolutizmu,

	• s pomočjo vira primerja razlike v delovanju čitalnic in taborov ter jih pojasni, • opiše, da je bila habsburška monarhija večnarodna država, • opiše glavne značilnosti dualistične ureditve Avstro-Ogrske, • navede glavne slovenske politične stranke.
IMPERIALIZEM, KONFLIKTI IN PRVA SVETOVNA VOJNA	Dijak/dijakinja: • opiše napredek znanosti in tehnike do prve svetovne vojne, • razume vzroke za izseljevanje Slovencev konec 19. stoletja, • navede primer novonastale države v drugi polovici 19. stoletja, • ob zemljevidu opiše imperialistično razdelitev sveta konec 19. stoletja in navede krizna žarišča, • loči vzroke in povod za prvo svetovno vojno, • na primeru soške fronte pojasni značilnosti bojevanja na frontah, • opiše posledice vojne za posameznika, družbo in državo;
VZPON TOTALITARIZMO V IN PROPAD VERSAJSKE EVROPE	Dijak/dijakinja: • opiše, kako se je Rusija preoblikovala v komunistično Sovjetsko zvezo, • s pomočjo zemljevida opiše spremembe v politični podobi Evrope, • navede vzroke za ustanovitev Države SHS in pojasni njene težave, • opiše razlike med Državo SHS in Kraljevino SHS, • s pomočjo zemljevida opiše težave oblikovanja zahodne, severne in vzhodne slovenske meje v novonastali jugoslovanski državi, • navede nekaj vidnejših Slovencev in pojasni njihov prispevek na kulturnem in znanstvenem področju, • pojasni, zakaj je prišlo do gospodarskega preobrata in velike gospodarske krize leta 1929, • navede totalitarne sisteme med vojnoma in primerja ter opiše njihov prihod na oblast,

OD BLISKOVITE DO HLADNE VOJNE	Dijak/dijakinja: • pojasni vzroke za izbruh druge svetovne vojne in nastanek tedanjih zavezništev, • s pomočjo virov opiše, kako je vojna spremenila vsakdanje življenje ljudi, • s pomočjo zemljevida razloži razdelitev slovenskega ozemlja, • opiše, kako se je končala druga svetovna vojna na Slovenskem in kakšne posledice je imela za posameznike in družbo, • opiše pojem hladna vojna in vzroke zanjo, • na zemljevidu pokaže države na eni in drugi strani »železne zaves«,
SLOVENCI, ČAS SOCIALIZMA IN JUGOSLAVIJE	Dijak/dijakinja: • opiše potek prvih povojnih volitev, • razloži nastanek federativne republike in njene osnovne značilnosti, • navede, kje živijo slovenske narodne manjšine, in opiše njihov položaj, • opiše politične, gospodarske in kulturne značilnosti življenja v 60. in 70. letih, • navede pomembnejše vzroke za krizo v SFRJ,
POT V SAMOSTOJNOST IN REPUBLIKA SLOVENIJA	Dijak/dijakinja: • navede in opiše posamezne korake od plebiscita do razglasitve samostojnosti, • s pomočjo zemljevida opiše, kako je potekala vojna za Slovenijo, • opiše politične, gospodarske in kulturne spremembe, ki jih je prinesla slovenska osamosvojitve,
ARHITEKTURA IN BIVALIŠČA V ZGODOVINI	Dijak/dijakinja: • našteje različne tipe bivališč od prazgodovine do novega veka in jih primerja ter navede podobnosti in razlike, • s pomočjo slike navede najpomembnejše gradbene dosežke v izbranem zgodovinskem obdobju, • pojasni vpliv industrializacije na oblikovanje stanovanj, • opiše značilnosti prehoda od tradicionalnih bivališč do modernih stanovanjskih struktur, • primerja in opiše bivališča na Slovenskem ozemlju od prazgodovine do sodobnosti, • navede najpomembnejše primere arhitekture na Slovenskem ozemlju od prazgodovine do sodobnosti,

VLOGA MOŠKIH IN ŽENSK TER POMEN DRUŽINE	Dijak/dijakinja: • s pomočjo virov na primerih pojasni raznovrstnost družinskih oblik nekoč in danes, • opiše tip vzgoje in odnos starih Grkov do otrok, • opiše spremembe v vzgoji v sodobni družini in pojasni vzroke za demokratizacijo vzgojnih stilov, • primerja in pojasni spremembe odnosov med spoloma v družbi in družini v različnih zgodovinskih obdobjih,
--	---

Poklicno-tehniško izobraževanja (PTI): Tehnik računalništva, Strojni tehnik, Tehnik mehatronike	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
ZGODOVINA JE:	Dijak/-inja: • loči pojme: preteklost, zgodba, zgodovina, • na primerih določi temeljne naloge, ki jih opravlja zgodovinska znanost, • na časovnem traku določi desetletje, stoletje in tisočletje, • opredeli in časovno določi zgodovinska obdobja, • našteje vrste zgodovinskih virov, jih na primeru opiše in oceni njihovo verodostojnost,
OD IDEJE DO NARODA, SLOVENSKO NACIONALNO OBLIKOVANJE	Dijak: • razloži pojem industrijska revolucija/industrializacija, • našteje najpomembnejše izume in izumitelje prve industrijske revolucije, • pojasni, da z industrializacijo narašča delež meščanstva in delavstva v družbi, • navede, da se je slovenski narodni preporod začel v razsvetljenstvu, • našteje najpomembnejše predstavnike slovenskih razsvetljencev (Pohlin, Zois, Linhart, Vodnik) in opiše njihovo delovanje, • našteje člane Kopitarjevega in Prešernovega kroga, • s pomočjo vira analizira in predstavi zahteve Zedinjene Slovenije, • našteje nekaj pozitivnih novosti za Slovence v Bachovem absolutizmu, • s pomočjo vira primerja razlike v delovanju čitalnic in taborov ter jih pojasni, • opiše, da je bila habsburška monarhija večnarodna država, • opiše glavne značilnosti dualistične ureditve Avstro-Ogrske,

	• navede glavne slovenske politične stranke.
IMPERIALIZEM, KONFLIKTI IN PRVA SVETOVNA VOJNA	Dijak/dijakinja: • opiše napredek znanosti in tehnike do prve svetovne vojne, • razume vzroke za izseljevanje Slovencev konec 19. stoletja, • navede primer novonastale države v drugi polovici 19. stoletja, • ob zemljevidu opiše imperialistično razdelitev sveta konec 19. stoletja in navede krizna žarišča, • loči vzroke in povod za prvo svetovno vojno, • na primeru soške fronte pojasni značilnosti bojevanja na frontah, • opiše posledice vojne za posameznika, družbo in državo;
VZPON TOTALITARIZM OV IN PROPAD VERSAJSKE EVROPE	Dijak/dijakinja: • opiše, kako se je Rusija preoblikovala v komunistično Sovjetsko zvezo, • s pomočjo zemljevida opiše spremembe v politični podobi Evrope, • navede vzroke za ustanovitev Države SHS in pojasni njene težave, • opiše razlike med Državo SHS in Kraljevino SHS, • s pomočjo zemljevida opiše težave oblikovanja zahodne, severne in vzhodne slovenske meje v novonastali jugoslovanski državi, • navede nekaj vidnejših Slovencev in pojasni njihov prispevek na kulturnem in znanstvenem področju, • pojasni, zakaj je prišlo do gospodarskega preobrata in velike gospodarske krize leta 1929, • navede totalitarne sisteme med vojnoma in primerja ter opiše njihov prihod na oblast,

OD BLISKOVITE DO HLADNE VOJNE	Dijak/dijakinja: • pojasni vzroke za izbruh druge svetovne vojne in nastanek tedanjih zavezništev, • s pomočjo virov opiše, kako je vojna spremenila vsakdanje življenje ljudi, • s pomočjo zemljevida razloži razdelitev slovenskega ozemlja, • opiše, kako se je končala druga svetovna vojna na Slovenskem in kakšne posledice je imela za posameznike in družbo, • opiše pojem hladna vojna in vzroke zanjo, • na zemljevidu pokaže države na eni in drugi strani »železne zaves«,
SLOVENCİ, ČAS SOCIALIZMA IN JUGOSLAVIJE	Dijak/dijakinja: • opiše potek prvih povojnih volitev, • razloži nastanek federativne republike in njene osnovne značilnosti, • navede, kje živijo slovenske narodne manjšine, in opiše njihov položaj, • opiše politične, gospodarske in kulturne značilnosti življenja v 60. in 70. letih, • navede pomembnejše vzroke za krizo v SFRJ,
POT V SAMOSTOJNOST IN REPUBLIKA SLOVENIJA	Dijak/dijakinja: • navede in opiše posamezne korake od plebiscita do razglasitve samostojnosti, • s pomočjo zemljevida opiše, kako je potekala vojna za Slovenijo, • opiše politične, gospodarske in kulturne spremembe, ki jih je prinesla slovenska osamosvojitev,
ARHITEKTURA IN BIVALIŠČA V ZGODOVINI	Dijak/dijakinja: • našteje različne tipe bivališč od prazgodovine do novega veka in jih primerja ter navede podobnosti in razlike, • s pomočjo slike navede najpomembnejše gradbene dosežke v izbranem zgodovinskem obdobju, • pojasni vpliv industrializacije na oblikovanje stanovanj, • opiše značilnosti prehoda od tradicionalnih bivališč do modernih stanovanjskih struktur, • primerja in opiše bivališča na Slovenskem ozemlju od prazgodovine do sodobnosti, • navede najpomembnejše primere arhitekture na Slovenskem ozemlju od prazgodovine do sodobnosti,

PSIHOLOGIJA

Srednje SPLOŠNO izobraževanje: Tehniška gimnazija (3. letnik)	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
PSIHOLOGIJA KOT ZNANOST Uvod v psihologijo Raziskovanje v psihologiji Metode v psihologiji Smeri v psihologiji	Dijak/-inja: ● Opredeli psihologijo in opiše njen predmet poučevanja. ● Pojasni podobnosti in razlike med psihologijo in drugimi znanostmi. ● Pojasni namen psihologije kot znanosti in opiše cilje psihologije ter jih ponazori s primeri iz življenja. ● Opiše izbrana področja sodobne psihologije. ● Pojasni načela znanstvenega spoznavanja in jih razlikuje od neznanstvenih razlag duševnosti in vedenja ter jih ponazori s primeri. ● Opiše in primerja nekatere neeksperimentalne metode: naravno opazovanje, vprašalnik. ● Pojasni značilnosti neeksperimentalnih metod in jih ponazori s primeri raziskovanja psiholoških pojavov. ● Pojasni značilnosti eksperimentalne metode in jo ponazori s primeri raziskovanja psiholoških pojavov. ● Pojasni pomen etičnih načel raziskovanja v psihologiji. ● Opiše temeljne predpostavke posamezne psihološke smeri.
NEVROZNANOST DUŠEVNOSTI IN VEDENJA Živčni sistem in možgani	Dijak/-inja: ● opiše vlogo in pomen možganov za duševnost in vedenje s koncepti lokalizacije in integracije možganskih funkcij.

Nevroplastičnost možganov Stanja zavesti	● Pojasni vpliv nevrottransmitterjev in hormonov na duševnost in vedenje ter jih ponazori s primeri. ● Pojasni in ovrednoti pomen nevroplastičnosti možganov. ● Pojasni pomen zavesti. ● Opiše različna stanja zavesti in jih pojasni s primeri iz življenja.
OBČUTENJE IN ZAZNAVANJE Občutenje in zaznavanje	Dijak/-inja: ● Razlikuje med občutkom in zaznavo ter ju ponazori s primeri iz življenja. ● Pojasni pozornost in ponazori njen pomen na primerih iz življenja. ● Pojasni učinkovitost strategij uravnavanja pozornosti na različnih primerih iz življenja. ● Opiše zmotne zaznave.

MIŠLJENJE	Dijak/-inja: • Opiše pojem mišljenja ter ga ponazori s primeri iz življenja. • Pojasni in s primeri iz življenja ponazori dva sistema procesiranja informacij. • Opredeli ustvarjalnost ter razlikuje dejavnike ustvarjalnosti in jih pojasni s primeri. • Opiše problem in problemski prostor. • Opiše algoritem in hevristiko. • Opredeli konvergentno in divergentno mišljenje. • Opiše temeljne značilnosti razvoja mišljenja.
SPOMIN	• Opiše spomin in s primeri pojasni njegov pomen v življenju. • Pojasni spominske procese in stopnje v tristopenjskem modelu spomina ter jih ponazori s primerom. • Pojasni in razlikuje deklarativni in nedeklarativni spomin ter ju ponazori s primeri. • Opiše izbrane raziskave spomina. • S primeri pojasni različne strategije za izboljšanje spomina.
UČENJE Oblike učenja	• Opiše učenje in ga ponazori s primeri iz življenja. • Pojasni in s primeri iz življenja ponazori izbrano obliko učenja. • Pojasni in s primeri ponazori proces klasičnega pogojevanja. • Pojasni in s primeri ponazori proces instrumentalnega pogojevanja.

	● Pojasni in s primeri ponazori proces učenja s posnemanje. ● Pojasni in s primeri ponazori proces besednega učenja.
ČUSTVA	● Opiše čustva in s primeri iz življenja pojasni različna čustva. ● Pojasni funkcije čustev in jih ponazori s primeri iz življenja. ● Pojasni različne delitve čustev in jih ponazori s primeri iz življenja. ● Opiše nebesedno izražanje čustev ter s primeri ponazori obrazne izraze čustev.
MOTIVACIJA	● Opiše in s primeri pojasni motivacijo kot duševni proces ter razlikuje notranjo in zunanjo motivacijo. ● Opiše značilnosti obravnavanih razlag motivacije. ● Pojasni zavestno motivacijo in jo ponazori na primeru iz življenja. ● Pojasni nezavedno motivacijo in jo ponazori na primeru iz življenja.
Pomembne človekove potrebe	● Razloži pojavljanje in načine zadovoljevanja temeljnih potreb. ● Opiše posledice nezadovoljenosti potreb, frustracije in notranjih konfliktov.

OSEBNOST Osebnost Razumevanje sebe Razvoj osebnosti	● Opiše osebnost in osebnostno lastnost ter ju ponazori s primeri. ● Opiše značilnosti teorij različnih psiholoških smeri, ki pojasnjujejo oblikovanje osebnosti. ● Opiše model Velikih pet faktorjev osebnosti. ● Opiše pojem samopodoba in pojasni področja samopodobe ter jih ponazori s primeri iz življenja. ● Oblikuje predloge za razvijanje zdrave samopodobe. ● Opiše pojem samospoštovanja in pojasni dejavnike, ki vplivajo na samospoštovanje ter jih ponazori s primeri iz življenja. ● Opiše značilnosti čustvenega, kognitivnega in socialnega razvoja v mladostništvu ter jih ponazori s konkretnimi primeri iz življenja. ● Opiše razvojne naloge obdobja mladostništva.
INTELIGENTNOST	● Opiše pojem inteligentnosti. ● Opiše fluidno in kristalizirano inteligentnost. ● Pojasni dejavnike razvoja inteligentnosti in jih ponazori s primeri. ● Opiše raziskave o medosebnih in medskupinskih razlikah v inteligentnosti. ● Opiše, kako merimo inteligentnost.

	• Razloži načine socialnega vplivanja. • Razloži oblike socialnega vedenja: sodelovanje in pomoč, tekmovalnost, altruizem in egoizem, agresivnost. • Razlikuje stereotipe in predsodke kot posledice medskupinske dinamike.
KOMUNIKACIJA	• Pojasni pomen učinkovite komunikacije za posameznika in za družbo ter jo ponazori s primeri iz življenja. • S primeri ponazori načela učinkovite komunikacije.
PROMOCIJA PSIHOLOŠKE ZNANOSTI	• Opiše model Velikih pet faktorjev osebnosti.

DRUŽBOSLOVJE

Srednje poklicno izobraževanje: Avtoserviser, Frizer, Inštalater strojnih instalacij, Mehatronik, Računalnikar - 1. letnik	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
POKRAJINSKA PESTROST SLOVENIJE IN SVETA RAZNOLIKOST DOMAČE POKRAJINE IN SLOVENIJE	Dijak/-inja: opiše naravno- in družbenogeografske značilnosti izbranih pokrajin; » ob opazovanju slikovnega gradiva, branju besedila ali obisku pokrajine opiše njene značilnosti; » ovrednoti lego Slovenije na stičišču štirih naravnogeografskih enot Evrope; » na zemljevidu pokaže, imenuje in opiše narodnostno mešana območja v Sloveniji ter območja v sosednjih državah, kjer živi slovenska skupnost.

GOSPODARSKE ZNAČILNOSTI SLOVENIJE V EU	Dijak/-inja: našteje in opiše glavne gospodarske sektorje in dejavnosti v Sloveniji; poimenuje gospodarske partnerje Slovenije
IZZIVI SODOBNEGA SVETA, TRAJNOSTNI RAZVOJ IN NARAVNE NESREČE NARAVNE NESREČE V SLOVENIJI SODOBNI GEOGRAFSKI IZZIVI TRAJNOSTNI RAZVOJ	Dijak/-inja: razloži vrste naravnih nesreč v Sloveniji in po svetu; Dijak/-inja: vzročno-posledično opiše in analizira izbrane sodobne geografske izzive; pojasni posledice naravnih nesreč na izbranem konkretnem primeru iz domače pokrajine, Slovenije in sveta. Dijak/-inja: opredeli značilnosti trajnostnega razvoja; s primeri pojasni pomen odgovornega ravnanja z okoljem in prostorom; » opiše in ovrednoti rabo naravnih virov;
GEOGRAFSKO RAZISKOVANJE ORIENTACIJA IN GEOGRAFSKO RAZISKOVANJE POKRAJINE	Dijak/-inja: na podlagi podatkov o geografski širini in dolžini ter drugih podatkov o lokaciji kraja orientira s pomočjo različnih zemljevidov in/ali sodobnih orientacijskih naprav ter opiše pot do določene točke; » načrtuje in izvede osnovno naravno ali družbenogeografsko terensko merjenje, zapiše svoje ugotovitve, jih interpretira ter predstavi.

V prvi Jugoslaviji Kulturni in gospodarski razvoj V zamejstvu Obdobje druge svetovne vojne Osvobodilna vojna in vojna med Slovenci Povojni čas V drugi Jugoslaviji Problemi druge Jugoslavije Demokratizacija Samostojnost Slovenije	• primerja nova orožja, ki so spremenila potek prve in druge vojne, ter posledice za ljudi; • poimenuje narode, ki so od leta 1918 skupaj s Slovenci živeli v kraljevini SHS; • razume politični in gospodarski razvoj Slovencev v prvi Jugoslaviji; • zna opisati nekatere pomembne kulturne dosežke Slovencev (tudi v domačem okolju); • opiše, kakšne načrte so imeli s Slovenci okupatorji, kdo je začel odpor in kaj je kolaboracija; • opiše glavne značilnosti in prelomnice druge svetovne vojne pri nas; • opiše, zakaj je vojna razdelila Slovence; • zna pojasniti na novo nastale meje in družbeni ter politični položaj, v katerem so se znašli Slovenci; • pozna temeljne tokove življenja po drugi svetovni vojni v svetu in pri nas; • pozna življenje Slovencev na prehodu iz komunizma v demokracijo; • našteje glavne vzroke, zaradi katerih smo se Slovenci odločili za samostojno državo; • ovrednoti pomen demokratičnih gibanj in slovensko pot k lastni državnosti; • našteje bistvene razloge za vključitev Slovenije v EU in NATO; • spozna novo vlogo Slovenije v Evropi in Evropski uniji; • našteje najpomembnejše pravice, za katere se zavzemajo zamejski Slovenci.
ŽIVLJENJE V SKUPNOSTI Socializacija Dejavniki socializacije Socializacija in individualna svoboda: - Družbene vloge - Identiteta in skupnost Vrednote, družbena pravila, sankcije in nadzor Kulturna pluralnost Medkulturni odnosi Religija in družba	Dijak/-inja: • S svojimi besedami razložiti oblikovanje posameznice/ka v procesu socializacije; • s svojimi besedami razložiti, na kakšne načine delujejo dejavniki socializacije na oblikovanje posameznika/ice; • analizirati, kakšne vrednote in obnašanja zahtevajo posamezni dejavniki socializacije in ugotavlja podobnosti in razlike ter protislovja; • ob primeru razložiti, v kolikšni meri mora (lahko) posameznik/ica (ne) sprejemati zahteve dejavnikov socializacije ; • primerja različne kulture in ugotavlja razlike in podobnosti v simbolih, vrednotah, normah in materialni kulturi ter njihov vpliv na način življenja; • ob primeru razloži povezanost vrednot in norm z vrstami in oblikami sankcij ter različnimi oblikami družbenega nadzora;

Narod nacija in odnosi med narodi Neenakost v sodobnih družbah Neenakost v sodobnih družbah: Stereotipi, predsodki, diskriminacija - Po spolu - Po starosti - Po etnični pripadnosti Pravice otrok	• s svojimi besedami razloži problem določanja odklonskega ravnanja in razlage odklonskosti in to ponazori s primerom; • primerjati različne kulture in ugotavljati razlike in podobnosti; • primerja različne subkulture v sodobnih družbah, razišče, katere subkulture se pojavljajo med mladimi v njihovem okolju ter kakšen odnos imajo do dominantne kulture in med seboj; • ob primeru razloži oblike kulturne strpnosti in nestrpnosti (etnocentrizem, kulturni relativizem); • primerja osnovne značilnosti svetovnih religij; • razume pojave verskega pluralizma in verske (ne)tolerance; • razložiti procese, ki vplivajo na oblikovanje naroda in nacije; ob primeru oceni odnose med narodi, vzroke za predsodke in ksenofobijo ter možnosti za sožitje; • razumeti ključna določila družbene slojevitosti, ki vplivajo na položaj posameznice/ka oziroma družbenih skupin v sodobni družbi; • razume, različne razlage slojevitost in revščine ter jih uporabi za pojasnjevanje revščine pri nas in v svetu; • razume, kateri dejavniki vplivajo na družbeno mobilnost • na primerih ponazori delovanje stereotipov, predsodkov in diskriminacije; • oceni, v kakšni meri se otrokove pravice pri nas uresničujejo in katere kršitve so najpogostejše; • na internetu poišče organizacije, ki se ukvarjajo z otrokovimi pravicami, in ugotovi, na katero organizacijo se lahko obrne ; • primerja svoje pravice s pravicami otrok v preteklosti in v drugih kulturah.
SODOBNE DEMOKRATIČNE DRUŽBE (DRŽAVE) TER GLOBALIZACIJA Sodobna demokratična/ nedemokratična država Subjekti odločanja v demokratičnih državah Prednosti in pasti demokracije Globalizacija	Dijak/-inja: • pojasniti osnovne principe, na katerih so utemeljene moderne demokratične države, pomen človekovih pravic in način delovanja parlamentarne demokracije ter ob primeru pojasniti, zakaj je pomembna ločitev oblasti; • pojasniti delovanje političnih strank, političnih organizacij in skupin pritiska ter pojasniti pomen volitev v parlamentarni demokraciji; • razumeti osnovne opredelitve v ustavi RS; • razumeti opredelitve človekovih pravic in temeljnih svoboščin in zna pojasniti njihov pomen za posameznika/ico; zna ob konkretnih

	primerih pojasniti pomen upoštevanja pravic drugih; • razumeti delovanje državnih organov in njihove pristojnosti; • ob konkretnem primeru razložiti proces odločanja in vlogo posameznika/ice v njem; • razložiti postopek pridobivanja uradne informacije, dokumenta, dovoljenja ali preklica dokumenta; • na spletu poiskati institucije za varovanje pravic in svoboščin ter ustavo, zakone ali pravilnike; • na spletu poišče informacije o globalizaciji, zna opredeliti vpliv globalizacije na naš vsakdan; • primerja vpliv globalizacije na revne in na razvitejše predele sveta.
IZZIVI SODOBNEGA SVETA Svetovni problemi- revni in bogati Rast prebivalstva in svetovni energijski viri Aktualna krizna žarišča Vpliv človeka na pokrajino Ekološka kriza in ekološka ozaveščenost Ne/trajnostni razvoj V Alpah, ob Sredozemskem morju, Amazonskem nižavju.	Dijak/-inja: • Iz gradiva v dnevnem časopisju naredi plakat o problematiki delitve sveta na bogate in revne; • na spletu izbere in poišče nekaj informacij za izbrani aktualni svetovni problem; • na zemljevidu pokaže države z nadpovprečno stopnjo lakote; • na zemljevidu pokaže območja nadpovprečne rasti števila prebivalstva; • na zemljevidu pokaže smeri in opiše vzroke in posledice selitev; • na zemljevidu pokaže območja energijskih virov in opiše posledice neenakomerne razporeditve le-teh po svetu in transporta; • na zemljevidu pokaže lokacije glavnih kriznih žarišč; • S pomočjo predhodnega znanja sklepa o nastanku kriznih žarišč; • opiše tri poljubne primere ogrožanja okolja: lokalnega, globalnega in primer, povezan s svojo strokovno dejavnostjo; • opiše in razloži glavne oblike naravnih nesreč • po lastni izbiri na podlagi dokumentov opiše svetovni ekološki problem; • na podlagi primerjanja zgodovinskih virov (npr. slikovnega gradiva) ugotavlja konkretne spremembe okolja v določenem časovnem razmiku; • razvrsti pogonska sredstva v zadnjih dveh stoletjih in sklepa o njihovi ekološki čistosti in obnovljivosti (veter, voda, para, elektrika, nafta, jedrska energija); • opiše, kako je njegova/njena dejavnost vpeta v geografski prostor in kako vpliva na spremembe v pokrajini;

	• razloži nekaj idej, kako bi gospodarsko razvijal/a pokrajino, v kateri je doma; • ob izbranem ekološkem problemu analizira različna stališča različnih družbenih skupin in jih ovrednoti s stališča trajnostnega razvoja; • pripravi predloge za izboljšanje odnosa do okolja v svojem okolju ter ovrednoti svoje možnosti, da bi sam/a in drugi ljudje spremenili svoje navade.
--	--

Nižje poklicno izobraževanje: Pomočnik v tehnoloških procesih - 1. letnik	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
Od zgodbe k zgodovini Slovenci in svet do 20. stoletja Slovenci in svet v 20. stoletju Slovenija-samostojna država	Dijak/inja: • predstavi glavne kulturne in zgodovinske spomenike svojega kraja; • opiše vsakdanje življenje ljudi v srednjem veku na Slovenskem; • predstavi pomen reformacije in prvih slovenskih knjig; • pojasni pomen programa Zedinjena Slovenija za razvoj slovenskega naroda. • opiše vsakdanje življenje ljudi pred in med prvo svetovno vojno ter vpliv vojne na družbo • razloži pomen odpora proti okupatorju in opiše vlogo slovenskega narodnoosvobodilnega gibanja • našteje posledice druge svetovne vojne za svet, Evropo in Slovence ter razloži, kako so vplivale na slovensko družbo • opiše korake od plebiscita do razglasitve samostojnosti vključno z vojno za Slovenijo in prepozna njen pomen; » predstavi pomen slovenskih državnih simbolov in praznikov in pojasni, kaj predstavljajo; • s pomočjo slikovnega gradiva in domače pokrajine našteje in opiše glavne sestavine pokrajine; • na zemljevidu pokaže in poimenuje Alpe, Dinarsko gorstvo, Panonsko nižino in

Raznolikost pokrajin in Slovenije Izzivi sodobnega sveta in Trajnostni razvoj Geografsko raziskovanje	Sredozemsko morje, » na zemljevidu pokaže in imenuje naravnogeografske pokrajine Slovenije • opiše dva izbrana družbenogeografska procesa v Sloveniji • na zemljevidu pokaže in imenuje območja, kjer živi slovenska narodna skupnost v Italiji, Avstriji in na Madžarskem; • našteje vsaj tri sodobne geografske izzive po svetu; • opiše, kako podnebne spremembe vplivajo na domačo pokrajino • našteje vsaj dve naravni nesreči, • izpostavi dva okoljska problema v domači pokrajini ali Sloveniji in svetu, » s primerom opiše negativne posledice človekovih dejavnosti na okolje • navede konkreten primer, kako lahko sam prispeva k odgovornemu ravnanju z okoljem in prostorom. • se orientira s pomočjo zemljevida in sodobnih komunikacijskih naprav ter določi svojo lokacijo; » iz splošnega in tematskega zemljevida razbere vsaj tri podatke; » opravi osnovno terensko merjenje, zapiše svoje ugotovitve,
---	---

Nižje poklicno izobraževanje: Pomočnik v tehnoloških procesih - 2. letnik	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
ŽIVLJENJE V SKUPNOSTI	Dijak/-inja: • S svojimi besedami razložiti oblikovanje posameznice/ka v procesu socializacije;

	• s svojimi besedami razložiti, na kakšne načine delujejo dejavniki socializacije na oblikovanje posameznika/ice; • analizirati, kakšne vrednote in obnašanja zahtevajo posamezni dejavniki socializacije in ugotavlja podobnosti in razlike ter protislovja; • ob primeru razložiti, v kolikšni meri mora (lahko) posameznik/ica (ne) sprejemati zahteve dejavnikov socializacije; • Primerja različne kulture in ugotavlja razlike in podobnosti v simbolih, vrednotah, normah in materialni kulturi ter njihov vpliv na način življenja; • ob primeru razloži povezanost vrednot in norm z vrstami in oblikami sankcij ter različnimi oblikami družbenega nadzora; • s svojimi besedami razloži problem določanja odklonskega ravnanja in razlage; odklonskosti in to ponazori s primerom; • primerjati različne kulture in ugotavljati razlike in podobnosti; • primerja različne subkulture v sodobnih družbah, razišče, katere subkulture se pojavljajo med mladimi v njihovem okolju ter kakšen odnos imajo do dominantne kulture in med seboj; • ob primeru razloži oblike kulturne strpnosti in nestrpnosti: etnocentrizem, kulturni relativizem); • Primerja osnovne značilnosti svetovnih religij; razume pojave verskega pluralizma in verske (ne)tolerance; • Razložiti procese, ki vplivajo na oblikovanje naroda in nacije; ob primeru oceni odnose med narodi, vzroke za predsodke in ksenofobijo ter možnosti za sožitje; • Razumeti ključna določila družbene slojevitosti, ki vplivajo na položaj posameznice/ka oziroma družbenih skupin v sodobni družbi; • razume, različne razlage slojevitost in revščine ter jih uporabi za pojasnjevanje revščine pri nas in v svetu; • razume, kateri dejavniki vplivajo na družbeno mobilnost • na primerih ponazori delovanje stereotipov, predsodkov in diskriminacije; • Oceni, v kakšni meri se otrokove pravice pri nas uresničujejo in katere kršitve so najpogostejše; • na internetu poišče organizacije, ki se ukvarjajo z otrokovimi pravicami, in ugotovi, na katero organizacijo se lahko obrne;
--	--

	• primerja svoje pravice s pravicami otrok v preteklosti in v drugih kulturah.
SODOBNE DEMOKRATIČNE DRUŽBE (DRŽAVE) TER GLOBALIZACIJA	Dijak/-inja: • Pojasniti osnovne principe, na katerih so utemeljene moderne demokratične države, pomen človekovih pravic in način delovanja parlamentarne demokracije ter ob primeru; pojasniti, zakaj je pomembna ločitev oblasti; • pojasniti delovanje političnih strank, političnih organizacij in skupin pritiska ter pojasniti pomen volitev v parlamentarni demokraciji; • razumeti osnovne opredelitve v ustavi RS; • razumeti opredelitve človekovih pravic in temeljnih svoboščin in zna pojasniti njihov pomen za posameznika/ico; zna ob konkretnih primerih pojasniti pomen upoštevanja pravic drugih; • razumeti delovanje državnih organov in njihove pristojnosti; • ob konkretnem primeru razložiti proces odločanja in vlogo posameznika/ice v njem; • razložiti postopek pridobivanja uradne informacije, dokumenta, dovoljenja ali preklica dokumenta; • na spletu poiskati institucije za varovanje pravic in svoboščin ter ustavo, zakone ali pravilnike; • na spletu poišče informacije o globalizaciji, zna opredeliti vpliv globalizacije na naš vsakdan.; • Primerja vpliv globalizacije na revne in na razvitejše predele sveta .
IZZIVI SODOBNEGA SVETA	Dijak/-inja: • Na spletu izbere in poišče nekaj informacij za izbrani aktualni svetovni problem; • na zemljevidu pokaže države z nadpovprečno stopnjo lakote; • na zemljevidu pokaže območja nadpovprečne rasti števila prebivalstva; • na zemljevidu pokaže smeri in opiše vzroke in posledice selitev; • na zemljevidu pokaže območja energijskih virov in opiše posledice neenakomerne razporeditve letih po svetu in transporta; • na zemljevidu pokaže lokacije glavnih kriznih žarišč;

	• s pomočjo predhodnega znanja sklepa o nastanku kriznih žarišč; • opiše tri poljubne primere ogrožanja okolja: lokalnega, globalnega in primer, povezan s svojo strokovno dejavnostjo; • opiše in razloži glavne oblike naravnih nesreč; • po lastni izbiri na podlagi dokumentov opiše svetovni ekološki problem.
--	--

SOCIOLOGIJA

Srednje SPLOŠNO izobraževanje: Tehniška gimnazija	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
POSAMEZNIK-DRUŽBA-SOCIOLOGIJA Opredelitev sociologije Sociologija in znanstveno spoznanje Pojem družbe in družbenega Teoretične perspektive v sociologiji	Dijak/-inja: • Analizirajo vsakodnevne družbene pojave z vidika vpetosti v družbene in kulturne okoliščine in ocenijo vlogo posameznika/posameznice v njih; • razlikujejo med vsakodnevnim in sociološkim obravnavanjem družbenih vprašanj; • pojasnijo dinamičnost družbe na različnih konkretnih področjih; znajo pojasniti različne pristope pri opredelitvi predmeta sociologije in načinov raziskovanja družbe ter različne pristope pri pojasnjevanju vloge posameznika oziroma posameznice v družbi.
IDENTITETA IN KULTURA Opredelitev in pomen socializacije Vrste socializacije Dejavniki socializacije Socializacija in individualna svoboda	Dijak/-inja: • Pojasnijo proces socializacije (kot proces interakcije) z vidika posameznice/posameznika in družbe ter presodijo specifičnost procesa socializacije v sodobnih družbah; • pojasnijo in presodijo vpliv različnih družbenih kontekstov in skupin (dejavnikov socializacije) na proces socializacije;

Opredelevanje in značilnosti kulture Sestavine kulture Spreminjanje kulture Etnocentrizem in kulturni relativizem Kulturna pluralnost	• pojasnijo načine poteka socializacije in spreminjanje pomena in vlog življenjskih obdobj v različnih družbah in kulturah; • pojasnijo pomen kulture pri oblikovanju identitet, kulturo kot način življenja, analizirajo pomen vrednot, norm, navad, nadzora in sankcij za delovanje posameznikov in posameznikov ter družbe ter vzroke za spreminjanje in pluralizacijo kultur v sodobnih družbah; • analizirajo in presojujejo odnos do lastne kulture, subkulture in drugih kultur.
DRUŽBENE RAZLIČNOSTI IN NEENAKOSTI Opredelevanje družbene različnosti in neenakosti Determinante družbene neenakosti Oblike in razlage družbene slojevitosti Družbena slojevitost v sodobnih družbah Opredelevanje revščine Razlage oziroma teorije revščine	Dijak/-inja: • Pojasnijo pomen pripisanih in pridobljenih položajev: spol, starost, etnično pripadnost, razred, za posameznika in družbe in ocenijo njihov vpliv v sodobnih družbah; • pojasnijo družbeno stratifikacijo (slojevitost) in njene različne razlage in jih uporabljajo za presojo družbene stratifikacije v sodobni družbi; • pojasnijo vzroke in različne razlage revščine in socialne izključenosti in jih uporabljajo za presojo v sodobnih družbah.
ODLOČANJE V SKUPNOSTI Družbena moč in oblast Moč in izražanje moči Moč in legitimnost Politika in država Politični sistemi (demokracija in avtokracija) Pluralizem in teorije elit Politične stranke in interesne skupine Volitve in volilno vedenje	Dijak/-inja: • Raziščejo povezanost med močjo, politično oblastjo in odločanjem v skupnosti; • poznajo načela delovanja moderne države, značilnosti in dileme demokracije; • znajo pojasniti in presoditi pomen in način delovanja različnih subjektov v procesu odločanja znotraj države in v mednarodnem prostoru.

IZZIVI SODOBNEGA SVETA Procesi globalizacije sveta Gospodarske, politične, kulturne spremembe sveta Post-modernizacija Moderne družbe kot družbe tveganj	Dijak/-inja: Pojasnijo globalizacijo kot protisloven proces in njen vpliv na različna področja življenja in ocenijo priložnosti in glavne dejavnike tveganja razvoja sodobnih družb.
NAČINI IN METODE RAZISKOVANJ V SOCIOLOGIJI Načela znanstvenega spoznanja Viri in načini zbiranja podatkov Proces oblikovanja znanstvenega spoznanja Vzorčenje Metode sociološkega raziskovanja Stopnje raziskovalnega dela	Dijak/-inja: - Razumejo značilnosti družboslovnega raziskovanja, poznajo različne metode in tehnike raziskovanja ter se usposobijo za uporabo in izdelavo raziskovalne naloge; - v osnovnem delu se usposobijo za izdelavo enostavnejšega raziskovalnega načrta ali krajše raziskovalne naloge.

Srednje STROKOVNO izobraževanje (SSI): Strojni tehnik	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
POSAMEZNIK-DRUŽBA-SOCIOLOGIJA Opredelitev sociologije Sociologija in znanstveno spoznanje Pojem družbe in družbenega Teoretične perspektive v sociologiji	Dijak/-inja: - Analizirajo vsakodnevne družbene pojave z vidika vpetosti v družbene in kulturne okoliščine in ocenijo vlogo posameznika/posameznice v njih; - razlikujejo med vsakodnevnim in sociološkim obravnavanjem družbenih vprašanj; - pojasnijo dinamičnost družbe na različnih konkretnih področjih; znajo pojasniti različne pristope pri opredelitvi predmeta sociologije in načinov raziskovanja družbe ter različne pristope pri pojasnjevanju vloge posameznika oziroma posameznice v družbi.

IDENTITETA IN KULTURA Oprelitev in pomen socializacije Vrste socializacije Dejavniki socializacije Socializacija in individualna svoboda Oprelitev in značilnosti kulture Sestavine kulture Spreminjanje kulture Etnocentrizem in kulturni relativizem Kulturna pluralnost	Dijak/-inja: • Pojasnijo proces socializacije (kot proces interakcije) z vidika posameznice/posameznika in družbe ter presodijo specifičnost procesa socializacije v sodobnih družbah; • pojasnijo in presodijo vpliv različnih družbenih kontekstov in skupin (dejavnikov socializacije) na proces socializacije; • pojasnijo načine poteka socializacije in spreminjanje pomena in vlog življenjskih obdobj v različnih družbah in kulturah; • pojasnijo pomen kulture pri oblikovanju identitet, kulturo kot način življenja, analizirajo pomen vrednot, norm, navad, nadzora in sankcij za delovanje posameznic in posameznikov ter družbe ter vzroke za spreminjanje in pluralizacijo kultur v sodobnih družbah; • analizirajo in presojujejo odnos do lastne kulture, subkulture in drugih kultur.
DRUŽBENE RAZLIČNOSTI IN NEENAKOSTI Oprelitev družbene različnosti in neenakosti Determinante družbene neenakosti Oblike in razlage družbene slojevitosti Družbena slojevitost v sodobnih družbah Oprelitev revščine Razlage oziroma teorije revščine	Dijak/-inja: • Pojasnijo pomen pripisanih in pridobljenih položajev: spol, starost, etnično pripadnost, razred, za posameznika in družbe in ocenijo njihov vpliv v sodobnih družbah; • pojasnijo družbeno stratifikacijo (slojevitost) in njene različne razlage in jih uporabljajo za presojo družbene stratifikacije v sodobni družbi; • pojasnijo vzroke in različne razlage revščine in socialne izključenosti in jih uporabljajo za presojo v sodobnih družbah.
ODLOČANJE V SKUPNOSTI Družbena moč in oblast Moč in izražanje moči Moč in legitimnost Politika in država	Dijak/-inja: • Raziščejo povezanost med močjo, politično oblastjo in odločanjem v skupnosti; • poznajo načela delovanja moderne države, značilnosti in dileme demokracije; • znajo pojasniti in presoditi pomen in način delovanja različnih subjektov v procesu odločanja znotraj države in v mednarodnem prostoru.

Politični sistemi (demokracija in avtokracija) Pluralizem in teorije elit Politične stranke in interesne skupine Volitve in volilno vedenje	
IZZIVI SODOBNEGA SVETA Procesi globalizacije sveta Gospodarske, politične, kulturne spremembe sveta Post-modernizacija Moderne družbe kot družbe tveganj	Dijak/-inja: Pojasnijo globalizacijo kot protisloven proces in njen vpliv na različna področja življenja in ocenijo priložnosti in glavne dejavnike tveganja razvoja sodobnih družb.
NAČINI IN METODE RAZISKOVANJ V SOCIOLOGIJI Načela znanstvenega spoznanja Viri in načini zbiranja podatkov Proces oblikovanja znanstvenega spoznanja Vzorčenje Metode sociološkega raziskovanja Stopnje raziskovalnega dela	Dijak/-inja: - Razumejo značilnosti družboslovnega raziskovanja, poznajo različne metode in tehnike raziskovanja ter se usposobijo za uporabo in izdelavo raziskovalne naloge; - v osnovnem delu se usposobijo za izdelavo enostavnejšega raziskovalnega načrta ali krajše raziskovalne naloge.

Poklicno-tehniško izobraževanja (PTI): Tehnik računalništva, Strojni tehnik, Tehnik mehatronike	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
POSAMEZNIK-DRUŽBA-SOCIOLOGIJA Opredelitev sociologije Sociologija in znanstveno spoznanje	Dijak/-inja: - Analizirajo vsakodnevne družbene pojave z vidika vpetosti v družbene in kulturne okoliščine in ocenijo vlogo posameznika/posameznice v njih; - razlikujejo med vsakodnevnim in sociološkim obravnavanjem družbenih vprašanj;

Pojem družbe in družbenega Teoretične perspektive v sociologiji	pojasnijo dinamičnost družbe na različnih konkretnih področjih; znajo pojasniti različne pristope pri opredelitvi predmeta sociologije in načinov raziskovanja družbe ter različne pristope pri pojasnjevanju vloge posameznika oziroma posameznice v družbi.
IDENTITETA IN KULTURA Opredelitev in pomen socializacije Vrste socializacije Dejavniki socializacije Socializacija in individualna svoboda Opredelitev in značilnosti kulture Sestavine kulture Spreminjanje kulture Etnocentrizem in kulturni relativizem Kulturna pluralnost	Dijak/-inja: - Pojasnijo proces socializacije (kot proces interakcije) z vidika posameznice/posameznika in družbe ter presodijo specifičnost procesa socializacije v sodobnih družbah; - pojasnijo in presodijo vpliv različnih družbenih kontekstov in skupin (dejavnikov socializacije) na proces socializacije; - pojasnijo načine poteka socializacije in spreminjanje pomena in vlog življenjskih obdobj v različnih družbah in kulturah; - pojasnijo pomen kulture pri oblikovanju identitet, kulturo kot način življenja, analizirajo pomen vrednot, norm, navad, nadzora in sankcij za delovanje posameznikov in posameznikov ter družbe ter vzroke za spreminjanje in pluralizacijo kultur v sodobnih družbah; - analizirajo in presojujejo odnos do lastne kulture, subkulture in drugih kultur.
DRUŽBENE RAZLIČNOSTI IN NEENAKOSTI Opredelitev družbene različnosti in neenakosti Determinante družbene neenakosti Oblike in razlage družbene slojevitosti Družbena slojevitost v sodobnih družbah Opredelitev revščine Razlage oziroma teorije revščine	Dijak/-inja: - Pojasnijo pomen pripisanih in pridobljenih položajev: spol, starost, etnično pripadnost, razred, za posameznika in družbe in ocenijo njihov vpliv v sodobnih družbah; - pojasnijo družbeno stratifikacijo (slojevitost) in njene različne razlage in jih uporabljajo za presojo družbene stratifikacije v sodobni družbi; - pojasnijo vzroke in različne razlage revščine in socialne izključenosti in jih uporabljajo za presojo v sodobnih družbah;

ODLOČANJE V SKUPNOSTI Družbena moč in oblast Moč in izražanje moči Moč in legitimnost Politika in država Politični sistemi (demokracija in avtokracija) Pluralizem in teorije elit Politične stranke in interesne skupine Volitve in volilno vedenje	Dijak/-inja: • Raziščejo povezanost med močjo, politično oblastjo in odločanjem v skupnosti; • poznajo načela delovanja moderne države, značilnosti in dileme demokracije; • znajo pojasniti in presoditi pomen in način delovanja različnih subjektov v procesu odločanja znotraj države in v mednarodnem prostoru.
IZZIVI SODOBNEGA SVETA Procesi globalizacije sveta Gospodarske, politične, kulturne spremembe sveta Post-modernizacija Moderne družbe kot družbe tveganj	Dijak/-inja: • Pojasnijo globalizacijo kot protisloven proces in njen vpliv na različna področja življenja in ocenijo priložnosti in glavne dejavnike tveganja razvoja sodobnih družb.

LIKOVNA UMETNOST, UMETNOST

Srednje SPLOŠNO izobraževanje: Tehniška gimnazija	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
UVOD V UMETNOSTNO ZGODOVINO	Dijak/-inja: - ob izbranih umetninah prepozna in poimenuje elemente likovnega jezika in tehnike, ki jih je usvojil v osnovni šoli, pri čemer uporablja ustrezno terminologijo; - razloži, da je analiza umetnine vezana na vsebinski in oblikovni vidik ter družbenozgodovinski kontekst, ter analizira izbrano umetnino; - navede glavna umetnostnozgodovinska obdobja.

Antična umetnost – človek kot merilo stvari	- ob izbranih umetninah razloži načelo antropocentričnosti v antični umetnosti; - navede najpomembnejše motive grškega in rimskega kiparstva (poudarek na aktu in portretu, tudi: kuros, atlet, upodobitve bogov/boginj, cesarski portret) in predstavi njihovo osnovno funkcijo, - z ustreznim strokovnim izrazjem poimenuje najpomembnejše dele grškega in rimskega templja ter pojasni njihovo povezanost; - prepozna elemente antične arhitekture na arhitekturnih spomenikih svojega lokalnega in širšega okolja ter jih vrednoti; - našteje različne arhitekturne tipe rimske profane arhitekture, pojasni njihovo namembnost ter jih vzporeja in vrednoti s sodobnimi arhitekturnimi tipi; - na konkretnih primerih predstavi najpomembnejše tehnike, oblikovne značilnosti in funkcije antičnih slikarskih umetnin; - prepozna prisotnost elementov antične arhitekture na novih primerih umetnin iz kasnejših obdobj, kar izkaže tako, da jih poimenuje;
Srednjeveška umetnost – duhovni svet krščanstva	Dijak: - predstavi pomen Cerkev in fevdalnih gospodov kot naročnikov umetnin, ki odražajo vlogo krščanstva v srednjem veku, - poveže šilasti lok z gotsko skeletno gradnjo in polkrožni z romansko masivno gradnjo, poimenuje stavbne elemente; - na konkretnih primerih predstavi najpogostejše srednjeveške ikonografske motive (Križani, Marija z Detetom, pietà) in pojasni njihovo vlogo v kasnejših umetnostnih obdobjih.
Renesančna umetnost – rojstvo modernega sveta	Dijak: - ob konkretnih primerih umetnin poimenuje in opiše najpomembnejše slogovne značilnosti renesančne umetnosti, novosti v upodobitvi prostora in nove slikarske oz. grafične tehnike; - ob izbranih umetninah poimenuje renesančne arhitekturne tipe (cerkev na osnovi centralnega tlorisa in mestna palača), kiparske naloge (portret, nagrobnik, konjeniški spomenik) in jih opiše; - predstavi značilne renesančne motive (akt, portret, mitološki motivi) in pojasni njihovo vsebino; - našteje najpomembnejše umetnike in prepozna njihova reprezentativna dela ter vrednoti glede na srednji vek spremenjeno vlogo umetnika kot univerzalnega človeka in genija;

Baročna umetnost – zmagoslavje cerkve in absolutizma	Dijak: - opiše vpliv protireformacijskega gibanja na baročno umetnost; - opiše vpliv absolutističnega načina vladanja na baročno umetnost; - razloži koncept baročne celostne umetnine kot specifičnega umetnostnega ambienta ; - navede najpomembnejše umetnike.
Umetnost 19. Stoletja – stoletje revolucij	Dijak: - pojasni, kako hitre družbenopolitične spremembe v 19. stoletju vplivajo na razvoj umetnosti; pojasni vlogo fotografije za razvoj slikarstva 19. stoletja; navede nove arhitekturne smeri 19. stoletja - navede slikarske smeri 19. stoletja - pojasni vlogo slovenskih impresionistov pri uveljavljanju slovenske likovne umetnosti in pri krepitvi nacionalne identitete ter navede predstavnike in njihova ikonična dela; - predstavi izbrano arhitekturno delo 19. stoletja iz lokalnega okolja in ga ovrednoti z vidika kulturne dediščine.
Umetnost 20. Stoletja – na poti v sodobnost	Dijak: - navede in razloži termine modernizem, avantgarda, abstraktna umetnost, konceptualna umetnost in sodobna umetnost, - ob izbranih primerih moderne arhitekture predstavi ključne novosti z vidika estetike, arhitekturnih nalog in materialov, pri čemer uporablja ustrezno terminologijo, - pozna širitev pojma umetnosti in navede nove pojavne oblike umetnosti v 20. in 21. stoletju (npr. readymade, instalacija, performans, land art, video itd.) ter jih opiše, - ob obisku izbrane razstave sodobne umetnosti ali sodobnega arhitekturnega projekta ubesedi svoje videnje, razumevanje in doživljanje sodobne umetnosti in arhitekture.
LIKOVNO SNOVANJE Likovni jezik	Dijak: - v svojih likovnih izdelkih izvirno uporabi likovne elemente, likovne spremenljivke in načela likovnega reda; - na likovnih izdelkih opredeli in vrednoti likovne elemente, likovne spremenljivke ter kompozicijske principe;
Likovne tehnike	Dijak: - se samostojno izrazi v kompleksnejših likovnih tehnikah.
	Dijak:

Likovne vsebine v prostoru in času	- načrtuje kakovostne in trajnostne spremembe v prostoru ter kritično ovrednoti predlagane rešitve; - na različnih likovnih področjih oblikuje izviren in kompleksen likovni izdelek v povezavi s posebnostmi lokalnega okolja in širše; - načrtuje in izvede problemsko osmišljeno projektno likovno nalogo s pomočjo medpredmetnega povezovanja
---	---

Srednje STROKOVNO izobraževanje (SSI): Strojni tehnik	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
UVOD V UMETNOSTNO ZGODOVINO	Dijak/-inja: - Pozna, razume in razloži temeljne pojme iz likovne umetnosti, - pozna pomen likovnega ustvarjanja za človeka kot odraz odnosa do življenja, - pozna in razume pristop k likovnemu delu ter vsebinsko in oblikovno analizo likovnih del, - pozna in zna predstaviti posamezne stroke likovnega ustvarjanja, zlasti slikarstvo, kiparstvo, arhitekturo in oblikovanje glede na posamezne izbrane ključne spomenike, - pozna izbrana likovna dela s področja likovnega ustvarjanja, ki se neposredno navezujejo na njegovo poklicno področje, - pozna izbrane spomenike svetovne in slovenske likovne umetnosti, - pozna in zna predstaviti pomembna likovna dela iz domačega okolja, - razume pomen slovenske umetnostne dediščine za slovenski narod, - obišče muzej, galerijo, razstavo in izdela strukturirano poročilo.
LIKOVNO SNOVANJE	Dijak/-inja: - Pozna in zna praktično uporabljati likovne prvine v skladu z njihovo oblikotvorno logiko; - praktično spoznava načela likovnega komponiranja; - praktično obvladuje načela perspektivnega risanja in je sposoben razumeti proporcionalna razmerja; - pozna in razume osnovne zakonitosti izražanja z barvo; - z izbiro ustrezne oblikovalne strategije smiselno poveže vsebino oziroma motiv, izrazna sredstva in material;

	- zna kritično in konstruktivno vrednotiti svoje lastno delo in delo vrstnikov.
--	---

Srednje POKLICNO izobraževanje (SPI): Avtoserviser, Inštalater strojnih inštalacij, Frizer, Računalnikar, Mehatronik operater	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
UVOD V UMETNOSTNO ZGODOVINO: Vstopimo v svet umetnosti	Dijak/dijakinja: - navede umetnostna področja, ki se navezujejo na poklicno usmeritev, - izbrano umetnino opiše, izpostavi njeno sporočilno vlogo, - izbrano umetnino poveže s svojim poklicnim področjem - na spletu, v drugih virih ali neposrednem okolju poišče podatke o izbrani kulturni dediščini, opiše njen pomen za lokalno okolje.
LIKOVNO SNOVANJE	Dijak: - uspešno izvede likovno tehniko, - izvirno zasnuje likovno nalogo na osnovi povezave z lastnim poklicnim področjem.

Poklicno-tehniško izobraževanja (PTI): Tehnik računalništva, Strojni tehnik, Tehnik mehatronike	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
UVOD V UMETNOSTNO ZGODOVINO: Vstopimo v svet umetnosti	Dijak: - ob izbranih umetninah prepozna in poimenuje zvrsti umetnosti, likovna področja in njihova izrazna sredstva, pri čemer uporablja ustrezno terminologijo, - prepozna in razume osnovno umetnostnozgodovinsko terminologijo, vezano na vsebinsko analizo umetnine,

	- razloži, da je analiza umetnine vezana na vsebinski in oblikovni vidik ter družbenozgodovinski kontekst.
KULTURNA DEDIŠČINA IN ODNOS DO UMETNIŠKEGA DELA	Dijak: - navede in z ustrezno terminologijo predstavi primere nepremične, premične ali nesnovne dediščine iz domačega okolja ali strokovnega področja, - razloži koncept kulturne dediščine, - predstavi prepoznavnost domačega kraja na primeru kulturne dediščine, - na spletu, v drugih virih ali neposrednem okolju najde podatke o izbranem spomeniku, opiše njegov pomen za lokalno okolje in družbo.
PODROČJA LIKOVNE UMETNOSTI IN TEMELJNE STVARITVE	Dijak: - našteje posamezna likovna področja, jih zna predstaviti ter jih smiselno povezuje s svojim strokovnim področjem in ob tem uporablja strokovno terminologijo, - prepozna obravnavane mejnike razvoja likovnega področja, vezanega na svoje strokovno področje - opiše in razloži obravnavana izbrana umetniška dela in jih zna povezati s svojim strokovnim področjem.
SODOBNA UMETNOST IN VIZUALNA KULTURA	Dijak: - pojasni vlogo podob pri soustvarjanju identitetnih pozicij, vrednot, želja in stališč, - navede primere ideološko zaznamovanih podob in jih opiše, - pojasni prednosti in izzive vizualnega komuniciranja v primerjavi z besedno komunikacijo, - pozna vlogo podobe v vsakdanji in strokovni komunikaciji.
LIKOVNI JEZIK	Dijak: - v svojih likovnih izdelkih izvirno uporabi likovne prvine, likovne spremenljivke in načela likovnega reda.

LIKOVNE TEHNIKE	Dijak: - se samostojno izrazi v kompleksnejših likovnih tehnikah.
LIKOVNE VSEBINE V PROSTORU IN ČASU	Dijak: - načrtuje in izvede problemsko zahtevnejšo likovno nalogo na osnovi medpredmetne povezave z lastnim strokovnim področjem.

ORGANIZACIJA IN POSLOVANJE

Srednje poklicno izobraževanje (SPI): Inštalater strojnih inštalacij, Avtoserviser, Mehatronik operater	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
Modul ni sestavljen iz vsebinskih sklopov.	Dijak/-inja: • Dijak pojasni pojme gospodarstvo, dobrine, trg, podjetje, obrt; • razlikuje med pravnimi in fizičnimi osebami; • razlikuje med osebnimi in kapitalskimi družbami; • opiše status samostojnega podjetnika; • zna odpreti s. p.; • opredeli javna podjetja in zavode; • našteje načine prenehanja delovanja podjetja; • opiše organizacijo dela v podjetju; • pozna načine delitve dela; • pozna pomen načrtovanja, priprave, organizacije in analize lastnega dela in dela skupine ob upoštevanju ekonomičnosti, zagotavljanja kakovosti, časovnih normativov...; • razume pomen zagotavljanja urejenega delovnega mesta in delovnega okolja; • se navaja vzpostavljati kooperativen odnos s predpostavljenimi in sodelavci; • spozna pomen pravilnega komuniciranja s strankami predvsem z vidika pridobivanja in posredovanja strokovnih informacij; • se seznani z vodenjem ustrezne tehnične dokumentacije; • je seznanjen s pravilniki o varnosti in zdravju pri delu ter varovanju okolja na delovnem mestu.

POSLOVANJE IN ORGANIZACIJA

Srednje strokovno izobraževanje (SSI, PTI): Strojni tehnik	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
Modul ni sestavljen iz vsebinskih sklopov.	Dijak/-inja: ● Razume pojem in pomen podjetniškega obnašanja; ● opiše lastnosti, spretnosti in vedenje podjetnika; ● pozna metode oblikovanja in iskanja poslovnih idej; ● razvija podjetne lastnosti in razume pojme: konkurenca, trg, panoga, tržna raziskava; ● razume pomen pridobitve informacij za njegovo izbrano idejo (primarni in sekundarni); ● naredi analizo konkurence za izdelek oz. storitev; ● uporablja različne načine komunikacije; ● razume in uporablja osnovno vrsto in način poslovne korespondence; ● zna preveriti različne poslovne ideje; ● opredeli kulturno okolje podjetja.

KOMUNICIRANJE

Srednje poklicno izobraževanje (SPI): Inštalater strojnih inštalacij, Računalničar	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
Modul ni sestavljen iz vsebinskih sklopov.	Dijak/-inja: ● Loči človekove osebnostne lastnosti; ● pozna in pojasni različne načine komuniciranja; ● razlikuje in razume načine verbalnega in neverbalnega komuniciranja; ● pozna pogoje za uspešno komunikacijo (opredelitev cilja, prilagoditev sogovorniku, poslušanje); ● pozna pomen urejenosti človeka, prvega vtisa (drža, obleka, zunanji videz, urejenost in negovanost, mimika, gestikulacija); ● pozna zakonitosti poteka predstavitve (pozdrav, uvod, jedro, zaključek, vprašanja);

	● pozna pravila poslovne morale ter opredeli temeljna določila poslovnega bontona; ● razume razlike v medkulturnem komuniciranju.
--	--

POSLOVNA KOMUNIKACIJA

Srednje poklicno izobraževanje (SPI): Frizer	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
Modul ni sestavljen iz vsebinskih sklopov.	Dijak/-inja: ● Pozna in pojasni pravila splošnega in poslovnega bontona; ● Razlikuje načine verbalnega in neverbalnega komuniciranja; ● pojasni pomen poslovnega komuniciranja s sodelavci, strankami in poslovnimi partnerji; ● razume neverbalno komunikacijo strank in sodelavcev; ● uporablja strokovno izrazoslovje v stroki; ● poslovno komunicira ustno in pisno; ● oblikuje preprost poslovni dopis (ponudba, povpraševanje, odgovor na reklamacijo ...); ● Pojasni osnove timskega dela; ● opiše prednosti timskega dela; ● razume pomen organiziranega dela v timu; ● Pozna različne osebnostne lastnosti ljudi; ● Pojasni pomen urejenega videza (zunanji videz, negovanost, oblačila, obutev ...); ● Pozna pomen urejenosti človeka, prvega vtisa (drža, obleka, zunanji videz, urejenost in negovanost, mimika); ● razume pomen predstavitve načrtovanega dela stranki na razumljiv način. ● Opredeli vzroke za nastanek problemov in konfliktov ter njihovo reševanje.

PODJETNIŠTVO V STROKI

Srednje poklicno izobraževanje (SPI): Frizer	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
Modul ni sestavljen iz vsebinskih sklopov.	Dijak/-inja: • Pojasni formalni pomen predpisov, ki so pomembni za frizersko stroko; • pojasni pomen varovanja podatkov in zakonodajo s tega področja; • Pojasni namen vodenja poslovne dokumentacije; • pojasni pomen organiziranja lastnega dela (organiziranje, načrtovanje in analizira lastnega dela in procesov dela v salonu za delovni dan, teden); • pojasni izdelavo preprosta kalkulacije prodajne cene; • Zna pojasniti pomen in metode preverjanja zadovoljstva strank po opravljeni storitvi; • Pozna razvrsti podjetja glede na pravni status; • pozna pomen načrtovanja poslovne dejavnosti; • zna izdelati poslovne dokumente in jih predstavi.

AKTIVNO DRŽAVLJANSTVO

Srednje splošno izobraževanje: Tehniška gimnazija	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
Modul ni sestavljen iz vsebinskih sklopov.	Dijak/-inja: • Razume povezavo med človekovimi pravicami in odgovornostmi; • razume delovanja demokracije in političnega sistema v RS; • poznanje glavnih institucij Evropske unije; • poznavanje učinkov globalizacije.

AKTIVNO DRŽAVLJANSTVO

Srednje splošno izobraževanje (SPI) Računalničar, Mehatronik operater	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
Modul ni sestavljen iz vsebinskih sklopov.	Dijak/-inja: ● Razume povezavo med človekovimi pravicami in odgovornostmi; ● razume delovanja demokracije in političnega sistema v RS; ● poznanje glavnih institucij Evropske unije; ● poznavanje učinkov globalizacije.

Roki za pisno ocenjevanje znanja

Roki za pisno ocenjevanje so definirani v eRedovalnici eAsistenta, izpisani pa na spletni strani šole.

Sklep: Člani aktiva DRUŽBOSLOVJA smo na sestanku 29. 8. 2026 soglasno sprejeli načrt ocenjevanja znanja.

Načrt sprejel aktiv dne: 29. 8. 2026

Zapisal/-a vodja aktiva: Siniša Krt